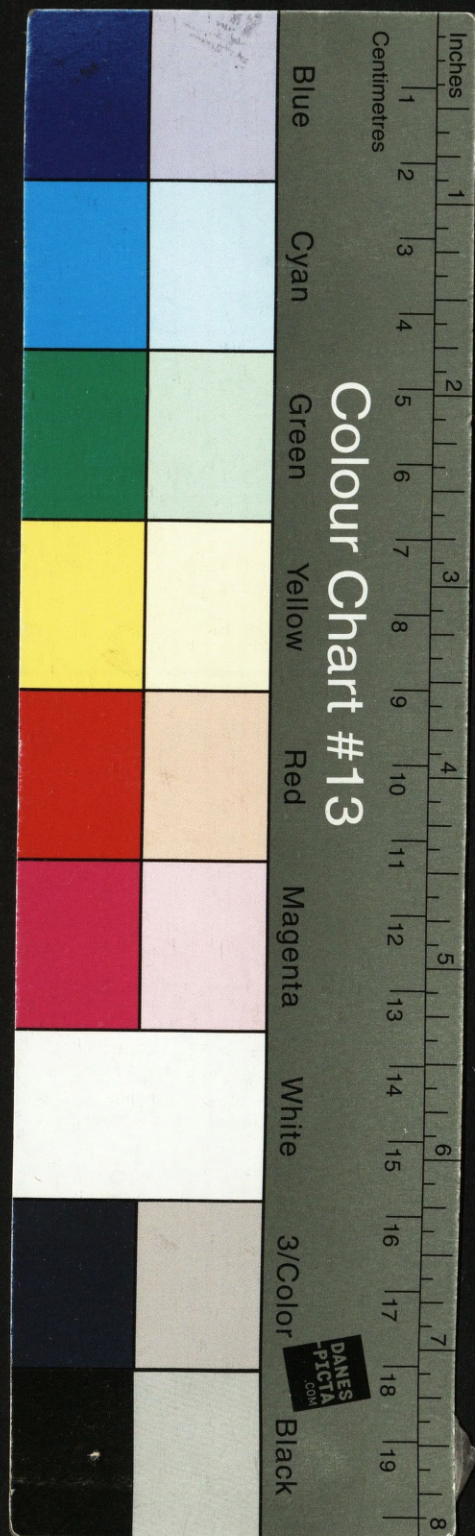
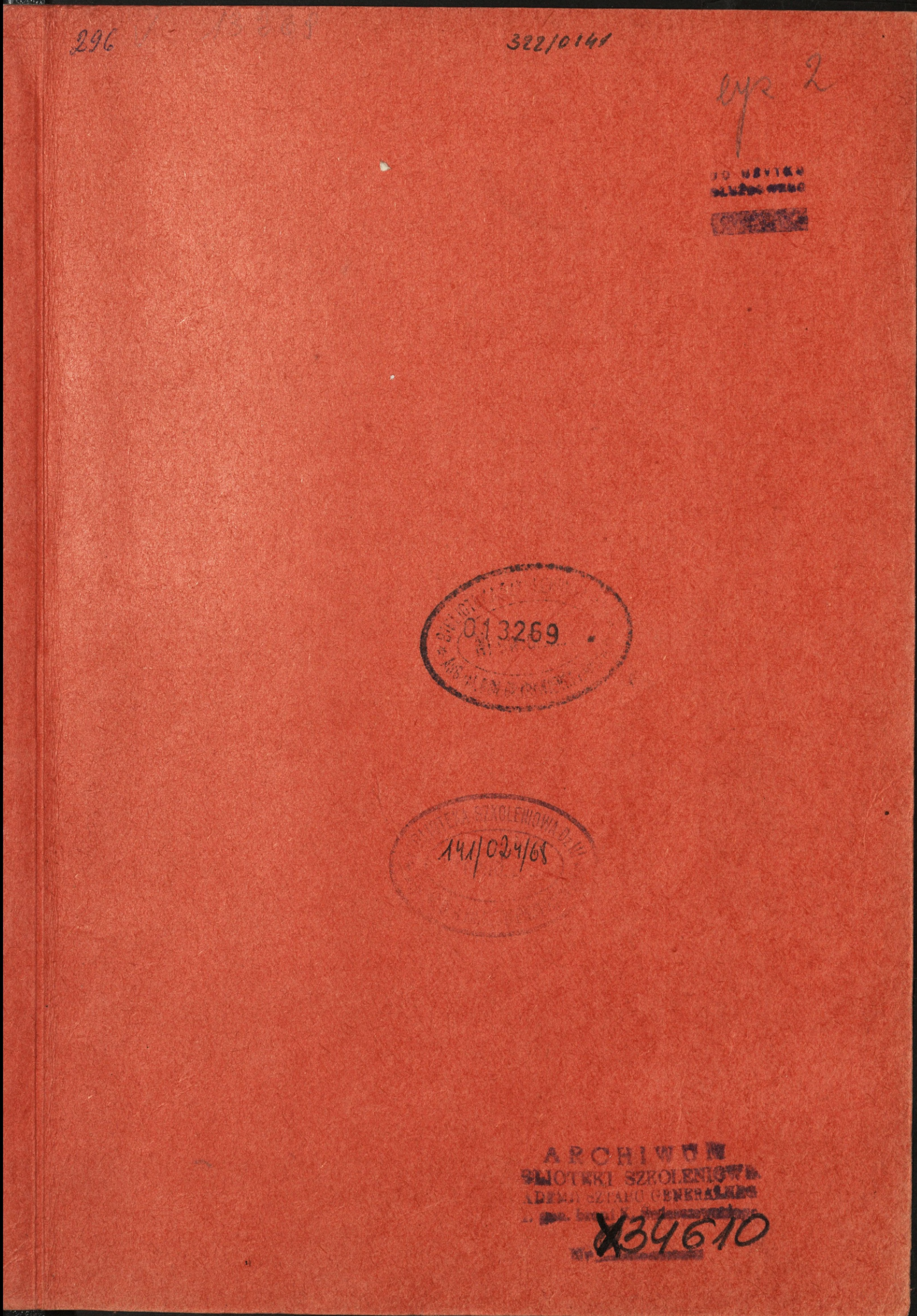
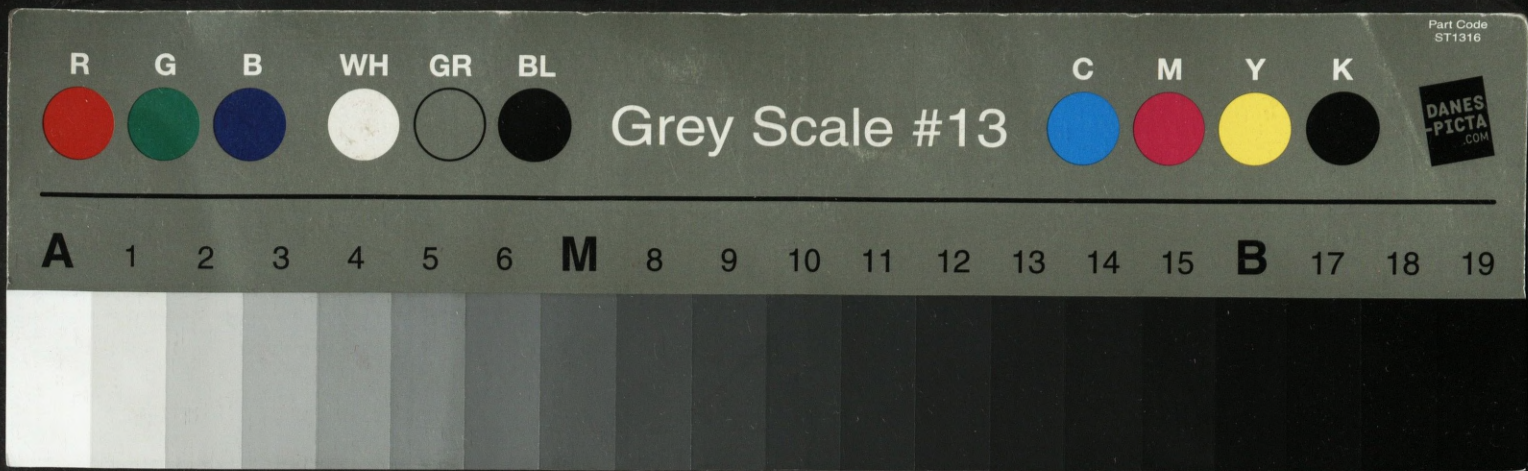

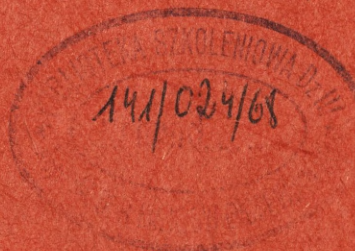

296

322/0141

eye 2

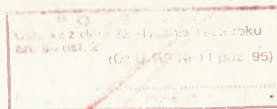
10 18 1964
11 12 1964

ARCHIWUM
SZKOLENIA
ADAM SZCZAPCZAK
1. gen. bryg. K. Armii Krajowej

134610

Przeł. prot. 12657

~~JO HAYTON~~
~~ALFRED WROC~~

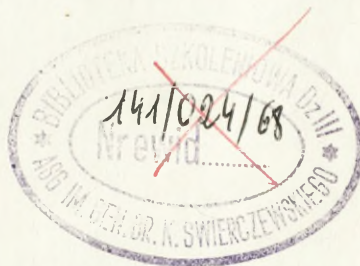
~~TABLE~~

Egz. Nr .2.

Płk dypl. mgr Daniel KURAJEWSKI

"ZASADY PLANOWANIA PRZYJECIA ROZSRODKOWYWANEJ LUDNOSCI"

kryptonim "ROZKŁAD"

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWE
ADAM SZTABU GENERALNEGO
1. gen. brzoż. K. Swierczewski

X34610

SPIS TRESCI:

1. Instancje kierujące przyjęciem rozśrodkowywanej lud-
ności i zakres ich obowiązkówstr. 2
2. Możliwości przyjęcia rozśrodkowywanej ludnościstr.6
3. Planowanie rozmieszczenia przyjmowanej ludnościstr.16
4. Planowanie organizacji punktów rozdzielczychstr.24
5. Planowanie przewiezienia ^{osob}przemieszczanych ²punktów
rozdzielczych str.37
6. Planowanie zabezpieczenia warunków bytowania
rozśrodkowanej ludności str.41

Rozsiedkowanie ludności może osiągnąć zamierzane cele tylko wówczas, gdy przeprowadzone będzie w sposób planowy, zorganizowany. Jednym z etapów planowania rozsiedkowania powinno być planowanie przyjęcia rozsiedkowanej ludności.

Zasadniczym ogniwem planującym przyjęcie rozsiedkowanej ludności powinien być powiat. Podejmowane w tym zakresie na ~~szczeblu powiatu~~ prace muszą jednak być poprzedzone następującymi ustaleniami:

1. Czy obszar powiatu, bądź jaka część tego obszaru, może być uznana jako nadająca się do zasiedlania przez ludność rozsiedkowaną.
2. Jaka ilość rozsiedkowanej ludności zostanie skierowana na teren powiatu.
3. Jak ^(społecznej służby zdrowia i)ie zakłady opieki społecznej zostaną przemieszczone na teren powiatu.

Jakkolwiek określenie rejonów względnie bezpiecznych oraz określenie ^(społecznej służby zdrowia i) zakładów opieki społecznej ^{oraz} i ilości ludności przemieszczanej na teren powiatu należy do instancji nadrzędnych - a powinno być przekazane powiatowemu komitetowi obrony przez wojewódzki komitet obrony - to zebranie danych niezbędnych dla tego rodzaju ustaleń nie może odbyć się bez udziału instancji powiatowych. Instancje powiatowe muszą w szczególności zebrać i opracować dane pozwalające określić możliwości powiatu w zakresie przyjęcia ^(oraz) przemieszczanej ludności ^(społecznej służby zdrowia i) i zakładów opieki społecznej. ~~W niektórych powiatach~~ do określenia rejonów względnie bezpiecznych mogą być zaangażowane powiatowe sztaby wojskowe.

1. INSTANCJE KIERUJĄCE PRZYJĘCIEM ROZŚRODKOWYWANEJ LUDNOŚCI

I ZAKRES ICH OBOWIĄZKÓW

Za całość planowania przyjęcia, przyjęcie i zabezpieczenie warunków bytowania rozśrodkowywanej ludności odpowiadać powinny powiatowe komitety obrony powiatów, na tereny których rozśrodkowywana ludność będzie przemieszczana. Dla zorganizowania i przygotowania przyjęcia oraz zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowywanej ludności komitety te muszą:

- zbadać, a następnie określić możliwości powiatu w zakresie przyjęcia przemieszczanej ludności i zakładów ^{Spółecznej Służby Zdrowia} opieki społecznej;
- zapewnić rozmieszczenie przyjmowanej ludności;
- zorganizować punkty rozdzielcze przyjmowanej ludności i przygotować je do przyjęcia i kierowania przemieszczanych do wyznaczonych im miejsc zamieszkania;
- wyznaczyć drogi, zapewnić środki transportu i zabezpieczyć rozwieszenie rozśrodkowywanej ludności z punktów rozdzielczych do wyznaczonych jej miejsc zakwaterowania;
- przygotować wyznaczone obiekty dla przyjęcia rozśrodkowywanych ^{Spółecznej Służby Zdrowia} zakładów opieki społecznej;
- zapewnić przemieszczanej ludności warunki bytowania.

Opracowanie planów i kierowanie (w oparciu o te plany) przygotowaniem do przyjęcia rozśrodkowywanej ludności, może być przez powiatowy komitet obrony zlecone specjalnie utworzonej komisji do spraw przyjęcia rozśrodkowywanej ludności, bądź poszczególnym działom PKO, wśród których wiodącą i koordynującą rolę w tym zakresie odgrywać powinien dział ochrony ludności. W przypadku utworzenia wspomnianej komisji, w jej składzie po-

winni znaleźć się pracownicy wszystkich zainteresowanych problemem działów PKO. *(rozbrodzenia)*

(PKO i gromady (osiedlowych, miejskich) komitetów obrony)
Do zakresu pracy poszczególnych działów powinno wchodzić:

1. Dział ochrony ludności:

- koordynacja prac wszystkich działów PKO i gromadzkich /osiedlowych, miejskich/ komitetów obrony w zakresie wstępnych przygotowań do planowania, *podczas* planowania i przygotowań do przyjęcia, *podczas* przyjęcia oraz zabezpieczenia warunków bytowania rozbrodzonej ludności;

- zbadanie, a następnie określenie, *liczbie osób* jakiej ilości rozbrodzonego powiat jest w stanie zabezpieczyć zakwaterowanie;

- zbadanie, we współpracy z wszystkimi innymi działami PKO, możliwości rozdziału przemieszczanej na teren powiatu ludności na poszczególne gromady /osiedla, miasta/;

- wytypowanie miejscowości, a w nich odpowiednich urządzeń i pomieszczeń, na punkty rozdzielcze;

- wytypowanie i przeszkolenie personelu przewidzianego do pracy na punktach rozdzielczych;

- przygotowanie *(spółdzielni, wyznaczonych obiektów)* dla przyjęcia rozbrodzonego *(spółdzielni, wyznaczonych obiektów)* wywanych zakładów opieki społecznej;

- *przygotowanie zabezpieczenia przeciwepidemicznego;*
- zapewnienie takiej rozbudowy źródeł wody, ukryć przed skażeniami promieniotwórczymi i punktów pomocy medycznej, która *lokalne* zabezpieczałaby potrzeby i ludności przemieszczanej.

2. Dział polityczny:

- przeciwdziałanie, występującym wśród przyjmowanej ludności *(oraz wśród i podopiecznych (spółdzielni, wyznaczonych obiektów))* rozbrodzonego zakładów opieki społecznej, zjawiskom rozprężenia i paniki;

- włączanie przemieszczanej ludności do pracy w organizacjach społecznych i politycznych.

- informowanie przemieszczanych o sytuacji w miejscach ich dotychczasowego zamieszkania i zapewnienie im łączności z bliskimi;

3. Dział militarny:

- udzielanie nadrzędnym władzom wojskowym pomocy w określaniu rejonów nadających się do zasiedlania przez ludność rozródkiwywaną;
- określenie dróg przemieszczania rozródkiwywanej ludności;
- włączanie przemieszczanej ludności do oddziałów samoobrony.

4. Dział wewnętrzny:

- zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w czasie pobytu przemieszczanej ludności na punktach rozdzielczych i w czasie dojazdu z nich do wyznaczonych miejsc zakwaterowania;
- zabezpieczenie regulacji ruchu, w przypadkach konieczności przejazdu przemieszczanej ludności przez drogi wykorzystywane przez wojska.

5. Dział zaopatrzenia:

- zbadanie, a następnie określenie możliwości powiatu w zakresie zaopatrywania rozródkiwywanej ludności /szczególnie w żywność i opał/;

- zapewnienie przyjmowanej ludności, w czasie pobytu jej na punktach rozdzielczych, gorącej strawy;

- zabezpieczenie takiego podziału masy towarowej i takiej organizacji punktów sprzedaży /rozdziálu/, które zapewniały by zaopatrywanie rozródkiwanej ludności ^{oprac. Miejskiej służby zdrowia i} i zakładów opieki społecznej w niezbędne dla życia artykuły /żywność, opał itp/.

6. Dział komunikacji:

- zapewnienie środków transportu dla przewiezienia przemieszczanej ludności z punktów rozdzielczych do wyznaczonych miejsc zamieszkania;

- zabezpieczenie łączności dla kierowania przyjęciem roz-
środkowywanej ludności.

7. Dział ekonomiki i planowania:

- zbadanie, a następnie określenie możliwości powiatu
w zakresie zatrudnienia rozśrodkowywanej ludności poza rolni-
ctwem;

- zabezpieczenie części przemieszczanej ludności zatrudnie-
nia poza rolnictwem.

8. Dział szkolnictwa i nauki:

- włączenie przemieszczanej młodzieży do szkół.

9. Gromadzkie/osiedlowe, miejskie /komitety obrony:
~~Poradco do zakresu pracy gromadzkich /osiedlowych, miejskich/
komitetów obrony powinno wchodzić:~~

- zbadanie, a następnie określenie możliwości przyjęcia
rozśrodkowywanej ludności przez gromadę /osiedle, miasto/;

- ustalenie kwater dla ludności przemieszczanej na teren
gromady /osiedla, miasta/;

- wydzielenie pracowników instytucji gromadzkich do pracy
w punktach rozdzielczych;

- zorganizowanie przyjęcia z punktu rozdzielczego tej
części przemieszczanej ludności, która ma zamieszkać na terenie
gromady /osiedla, miasta/;

- wydzielenie ^(zgodnie z planem) planowanej przez dział komunikacji /części
środków transportowych /szczególnie furmanek/ i nadzorowanie
nad przewiezieniem przemieszczanej ludności z punktu rozdziel-
czego do wyznaczonych miejsc zakwaterowania we wsiach gromady,
osiedlu lub mieście;

- zabezpieczenie części przyjmowanej ludności pracy w rol-
nictwie i zakładach bądź instytucjach podlegających gromadzkiej
/osiedlowej, miejskiej/ radzie narodowej;

- zabezpieczenie przemieszczanej ludności w kartki żywnościowe, opałowe itp., jeżeli wprowadzony został system rozdzielu.

Rola wojewódzkiego komitetu obrony w zakresie planowania przyjęcia ludności rozśrodkowywanej z innych województw ogranicza się do określenia powiatu, a w nim punktu rozdzielczego do którego ludność ta powinna być odtransportowana bądź obiektów do rozmieszczenia rozśrodkowywanych ^(społecznej służby zdrowia i) zakładów opieki społecznej.

Przebieg planowania przyjęcia rozśrodkowywanej ludności przedstawia załącznik 1.

2. MOŻLIWOŚCI PRZYJĘCIA ROZŚRODKOWYWANEJ LUDNOŚCI

Określenie możliwości powiatu w zakresie przyjęcia rozśrodkowywanej ludności ^{oraz} i rozśrodkowywanych ^(społecznej służby zdrowia i) zakładów opieki społecznej powinno poprzedzić właściwe planowanie przyjęcia rozśrodkowywanych, jako że - jak już o tym mówiono wyżej - będzie to niezbędne dla ustalenia przez WKO jakie ilości rozśrodkowywanej ludności ^(społecznej służby zdrowia i) oraz jakie ^{oraz} zakłady opieki społecznej mogą być przemieszczane na teren poszczególnych powiatów. Przy tym dotyczy to zarówno rozśrodkowania prowadzonego w ramach województwa, jak i ludności ^(społecznej służby zdrowia i) i zakładów opieki społecznej przyjmowanych przez województwo spoza jego granic.

Na określenie możliwości przyjęcia rozśrodkowywanej ludności złoży się rozeznanie w zakresie możliwości zakwaterowania, zatrudnienia i zaopatrzenia. Przy tym powinno się brać pod uwagę to, by w wyniku rozśrodkowania nie powstawały nowe, zbyt zagęszczone skupiska ludności.

Rozeznanie możliwości kwaterunkowych może być przeprowadzone w sposób dwójaki. Może to być:

- 7 -

ustępował ? dołączył bezpośrednio do woj. w mieszkaniach)
oparte na inwentaryzacji przeprowadzonej w woj. powiatu, mieście /
- dokładne, zebranie przez prezydów gromadzkich /osiedlowych,
miejskich/ rad narodowych danych pozwalających określić ile ro-
dzin i osób może być dodatkowo zakwaterowanych w miejscowościach
/miejscowości/ objętych zasięgiem działania poszczególnych rad,
a więc i powiatu;

inwentaryzacyjnej
oparte na dokumentacji znajdującej się w prezydiach PRN)
- szacunkowe określenie ilości osób, które na terenie posz-
czególnych gromad /osiedli, miast/, a więc i powiatu można zakwa-
terować w wyniku zagęszczenia istniejącej powierzchni mieszkal-
nej do norm przewidywanych na okres wojny.

Tak w jednym, jak i w drugim przypadku powinno się wziąć ponad-
to pod uwagę możliwości kwaterunkowe jakie mogą powstać w wyniku
przystosowania pomieszczeń, które mogły by być wykorzystane do
zakwaterowania rozrzedkowanej ludności.

Dokładnego ustalenia możliwości w zakresie zakwaterowania
nie uniknie się w ^{tych} powiatach na terenie których nie przeprowado-
no jeszcze inwentaryzacji powierzchni mieszkalnej. Ustalenie
możliwości kwaterunkowych tym sposobem znacznie ułatwi pracę
w okresie właściwego planowania. Ze względu jednak na to, że ta-
ki sposób określania możliwości zakwaterowania przemieszczanych
wymaga stosunkowo dużego nakładu sił i stosunkowo długiego cza-
su, częściej możliwości w tym zakresie mogą być określane sposo-
bem szacunkowym.

Kryteria, które muszą być przyjmowane w przypadku dokładne-
go ustalania możliwości w zakresie zakwaterowania, zostaną szcze-
gółowo omówione w następnym rozdziale. Dla szacunkowego zaś
określenia możliwości kwaterunkowych powinno się przeprowadzić
odpowiednie wyliczenia, których podstawę winny stanowić dane do-
tyczące istniejącego stanu wykorzystania powierzchni mieszkal-
nej i przewidywanego zagęszczenia tej powierzchni na okres wojny.
Wyliczenia te mogą być oparte o dane mówiące o tym ile m² po-

wierzchni mieszkalnej przypada na osobę lub ile osób przypada na izbę. Danymi takimi będą dysponowały te powiaty, w których przeprowadzona została inwentaryzacja powierzchni mieszkalnej.

Możliwości wsi, gromady /osiedla, miasta/ i powiatu w zakresie zakwaterowania rozśrodkowywanej ludności, ^{określają liczbę} określi ilość ludności jaka może być zakwaterowana, w wyniku zwiększenia zagęszczenia do norm przewidywanych na okres wojny. Przy tym normy zagęszczenia powierzchni mieszkalnej na okres wojny ^{powinno się} przewidywać się ^{powinno} w granicach 4 m^2 na osobę, bądź 2 - 2,5 osoby na izbę. Konkretna wielkość norm, obowiązujących na określonym terenie, powinna być ustalona przez wojewódzki komitet obrony. Na ich określenie złożą się ogólne ^{ilości} wielkości: ludności województwa mającej podlegać rozśrodkowaniu, ludności przyjmowanej przez województwo z innych terenów, ludności zamieszkującej rejon przyjmujące rozśrodkowywanych i powierzchni mieszkalnej bądź ilości izb w rejonach przyjmujących rozśrodkowywanych. Dla określenia tej normy powinna być podzielona suma trzech pierwszych wielkości przez wielkość czwartą. Przy tym uzyskany wynik powinien być skorygowany w ten sposób ^{można było} by ^{potrzeby} pozwalał zachować rezerwy powierzchni mieszkaniowej na wypadek konieczności dodatkowych ^{ludności} przemieszczeń. ~~/rozśrodkowania lokalnego itp./~~

Dla określenia możliwości powiatu w zakresie zakwaterowania rozśrodkowywanej ludności, powiatowy komitet obrony musi dysponować następującymi danymi: wielkością metrażu powierzchni mieszkalnej lub ilością izb mieszkalnych w rejonach przewidywanych do przyjęcia ludności, ilością ludności zamieszkującej te rejon i przewidywanymi normami zagęszczenia. Normy zagęszczenia powinny być określone -- jak już wyżej była mowa -- przez WKO; wielkości zaś metrażu powierzchni mieszkalnej lub ilości izb oraz

X/ Dane oparte na badaniach przeprowadzonych przez komisję pod kierownictwem płk dypl. Cz. Karolaka.

liczba
ilości zamieszkującej omawiane rejony, ludności powinny być znane poszczególnym komórkom organizacyjnym prezydium powiatowej rady narodowej. W przypadku braku tego rodzaju danych w PPRN muszą one być zebrane z poszczególnych prezydiów gromadzkich /osiedlowych, miejskich/ rad narodowych.

Dysponując niezbędnymi danymi, możliwości powiatu w zakresie zakwaterowania ustala się poprzez przemnożenie wielkości metrażu bądź ilości izb, przez określone normy zagęszczenia i odjęcie od otrzymanego iloczynu *liczby* ilości ludności zamieszkującej rejony przewidywane do przyjęcia rozśrodkowywanych. Jeżeli wielkości te zastąpimy określonymi dla nich symbolami, to dla określenia możliwości w zakresie zakwaterowania, można posługiwać się następującymi wzorami:

$$/ M \cdot Nm / - Lz = Lp$$

lub

$$/ I \cdot Ni / - Lz = Lp, \quad \text{gdzie:}$$

M - ogólna wielkość powierzchni mieszkalnej w m²;

Nm - normy zagęszczenia w *osobach na* m²;

I - ogólna ilość izb mieszkalnych;

Ni - normy zagęszczenia na izbę;

Lz - ogólna *liczba* ilość ludności zamieszkującej re-

jon, który ma wchłonąć przyjmowaną ludność;

Lp - ogólna *liczba* ilość ludności, która może być przyjęta.

W przypadku posiadania danych o zagęszczeniu w *osobach na* m², dla określenia możliwości powiatu w zakresie zakwaterowania, wykorzystywać należy pierwszy z podanych wzorów, w przypadku zaś posiadania danych o zagęszczeniu na izbę mieszkalną - wykorzystywać drugi. *Wzór*
Jeżeli powiat dysponuje tak jednymi, jak i drugimi danymi to

można posłużyć się obydwojema wzorami i wypośrodkować możliwości kwaterunkowe powiatu w oparciu o oba uzyskane wyniki.

Precyzując ostateczne możliwości kwaterunkowe powiatu, powinno się ~~u~~^ozyskane ~~w~~^z ~~wynik~~^{ob} powyższych ~~przeliczeń~~^{ob} dane skorygować ⁱⁿ ~~na~~^o plus ^e dodatkowymi ~~możliwościami~~^e, które mogłyby powstać w wyniku przystosowania pomieszczeń nie zamieszkałych oraz skorygować ~~na~~ⁱⁿ ~~minus~~^{nie mając na uwadze} koniecznością zachowania odpowiednich rezerw mieszkaniowych. Przy tym wielkość rezerw mieszkaniowych powiatu musi być zaakceptowana na szczeblu wojewódzkim.

Możliwości powiatu, w zakresie zakwaterowania rozśrodkowywanej ludności, powinny z kolei stanowić niejako dane wyjściowe dla rozeznania, a następnie i dla określenia możliwości powiatu zarówno w zakresie zatrudnienia przemieszczonych, jak i zaopatrywania. Uwarunkowane jest to tym, że gdyby nawet możliwości zatrudnienia czy zaopatrywania znacznie przewyższały możliwości zakwaterowania to i tak przyjęcie ludności, której nie jest się w stanie zakwaterować, okaże się niemożliwym. Zwiększenie natomiast możliwości w zakresie zatrudnienia i zaopatrywania przemieszczonych może być często osiągnięte nawet bez większych nakładów; w wyniku słusznych przedsięwzięć o charakterze organizacyjnym.

^{Przy określaniu} W rozeznaniu możliwości w zakresie zatrudnienia uwzględniać się powinno:

- potrzebę zastąpienia tej części zatrudnionych, która odejdzie do sił zbrojnych;
- plany przedstawienia gospodarki narodowej na potrzeby wojenne.

Przy tym liczyć się należy ~~z~~^z tym, że zatrudnić można będzie tylko ~~około~~^{co najmniej} 50% przemieszczonych, jako że rozśrodkowywana będzie przede wszystkim ludność zbędna ekonomicznie w dużych ośrodkach

miejskich /dzieci, kobiety, osoby starsze itp./.

Szacunkowe możliwości zatrudnienia, wynikające z potrzeb zastąpienia tej części pracujących, która odejdzie do sił zbrojnych, możliwe są do określenia w oparciu o dane posiadane przez powiatowe sztaby wojskowe. ^{te}Możliwości nie będą tu jednak odpowiadały ilości zwalnianych stanowisk pracy, gdyż do sił zbrojnych odejdą głównie ludzie w pełni sił, a ich miejsce zajmować będzie element produkcyjnie nienajlepszy, często - szczególnie do pracy w przemyśle i na roli - nie przygotowany zawodowo. To też przy szacunkowym określaniu możliwości zatrudnienia, wynikających z potrzeb zastąpienia ^{osób}powoływanych do sił zbrojnych, powinien być stosowany współczynnik zakładający konieczność wyrównania podanych wyżej różnic wartości produkcyjnej odchodzących i mających ich zastąpić. ~~Wydaje się słusznym współczynnik ten przewidzieć w granicach 1,3 - 1,5.~~

Możliwości zatrudnienia rozródkiwanej ludności powstaną i w wyniku zmian jakie muszą być dokonane w gospodarce w związku z potrzebami wojennymi. W szeregu ^{wielu}powiatach mogą one powstać jako rezultat zmiany profilu produkcji istniejących zakładów przemysłowych. Wszędzie natomiast powstawać one będą w rolnictwie, gdzie konieczność zwiększenia zatrudnienia powodowana będzie ograniczeniami zużycia paliw, ograniczeniami dopływu nowego sprzętu, zmniejszeniem się, w wyniku mobilizacji, ilości pojazdów mechanicznych itp.

Zebranie wszystkich omówionych wyżej danych, zaumowanie ich, a następnie ^{odpowiednie zwiększenie}podwojenie otrzymanej sumy /zakładając, że pracę będzie w stanie podjąć ^{tylko część}około 50 % ^{przy tym o siłach przygotowanych do}przemieszczonych/ da wielkość określającą ogólne możliwości powiatu w zakresie zatrudnienia rozródkiwanej ludności.

Przy określaniu możliwości zaopatrzenia rozródkiwanej

ludności powinny być przede wszystkim uwzględniane:

- dane charakteryzujące zasobność terenu w artykuły spożywcze i opał;

- możliwości zabezpieczenia sprzedaży bądź ^{racjonalizacji} ~~rozdzielnictwa~~ masy towarowej.

Przy tym - jak już o tym mówiono - rozoznanie możliwości powiatu w tym zakresie powinno być prowadzone raczej pod kątem określenia na ile istnieje możliwość zabezpieczenia zaopatrzenia tej przemieszczanej ludności, która może być na terenie powiatu zakwaterowana.

Oparcie się na danych dotyczących upraw roślinnych i hodowli pozwoli określić możliwości w zakresie wyżywienia przemieszczonych, w przypadkach ograniczenia dowozu artykułów żywnościowych spoza terenu powiatu. Nie mniejsze znaczenie mieć będzie i określenie możliwości zabezpieczenia przemieszczanej ludności w opał. Przy tym w rozliczeniach, w pierwszym rzędzie, muszą być uwzględniane potrzeby ogólnopństwowe, takie jak wywiązanie się z obowiązkowych dostaw itp., a dopiero później - określane możliwości zaopatrywania ludności rozródkiwanej.

Zaopatrywanie przemieszczonych uwarunkowane będzie również możliwościami w zakresie zabezpieczenia sprzedaży, szczególnie zaś możliwościami zabezpieczenia ^{racjonalizacji} ~~rozdzielnictwa~~.

Naturalnie, że w większości wypadków istniejące braki w sieci punktów sprzedaży mogą być usunięte. Niemniej mogą być tereny w których brak możliwości zabezpieczenia dowozu /np. w górach/ lub dotkliwie odczuwalny brak wody może zdecydować o rezygnacji z ich wykorzystania, pomimo to, że będą tam istniały warunki dla zakwaterowania rozródkiwanej ludności.

Określenie ogólnych możliwości w zakresie zaopatrzenia ludności, która może być na terenie powiatu zakwaterowana,

powinno nastąpić w oparciu o analizę wszystkich podanych czynników.

Możliwości powiatu w zakresie zakwaterowania, zatrudnienia i zaopatrzenia rozśrodkowywanej ludności mogą być określane tylko w oparciu o dane posiadane przez prezydium powiatowej rady narodowej lub też w wyniku konfrontacji tych danych z aktualnym rezeznaniem prezydiów gromadzkich /osiedlowych, miejskich/ rad narodowych. Tak w jednym, jak i w drugim przypadku analiza uzyskanych wyników pozwoli określić ogólne możliwości powiatu w zakresie przyjęcia rozśrodkowywanej ludności. W przypadku ^Vjednak określenia możliwości przyjęcia tylko w oparciu o dane posiadane przez PPRN, opracowane materiały będą mogły być wykorzystane tylko dla wstępnych przygotowań do właściwego planowania przyjęcia rozśrodkowywanej ludności; dla podjęcia przez wojewódzki komitet obrony decyzji określającej ile osób spośród rozśrodkowywanych ma przyjąć dany powiat. Określenie możliwości powiatu, w zakresie przyjęcia przemieszczanych, w oparciu o dane PPRN skonfrontowane z dokładnym, aktualnym rezeznaniem prezydiów gromadzkich /osiedlowych, miejskich/ rad narodowych, pozwoli nie dopuścić do powstawania nadmiernego zagęszczania poszczególnych rejonów powiatu, co może utrudniać warunki bytowania rozśrodkowanej ludności oraz pozwoli wykorzystywać opracowane materiały w przeciągu całego okresu planowania i przygotowania przyjęcia rozśrodkowywanej ludności. [Możliwości przyjęcia rozśrodkowywanej ludności przez poszczególne gromady /osiedla, miasta/ mogą być ^{uymowane} przedstawiane według następującego zestawienia:

Nazwa gromady osiedla, miasta/	Możliwości przyjęcia w zależności od:					Uwagi
	możliwości zakwaterowania			możliwoś- ci zatrud- nienia	możliwoś- ci zaopa- trzenia	
	na kwate- rach sta- łych	w pomiesz- czeniach adaptowa- nych	Razem			
1	2	3	4	5	6	7

Określenie obiektów, do których mają być przemieszczone roz-
środkowywane zakłady ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej, a następnie i przemiesz-
czenie tych zakładów - należy do wojewódzkiego komitetu obrony.
Nie znaczy to jednak, że WKO przy wyborze obiektów nie powinien
korzystać z rozeznania, jakie w tym zakresie posiadają prezydja
PRN. Dlatego też - obok określenia możliwości powiatu w zakresie
przyjęcia rozśrodkowywanej ludności - powinny być wykazane obiek-
ty, które mogą być brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji
odnośnie przemieszczenia poszczególnych ^{społecznej służby zdrowia i} zakładów opieki społecz-
nej. Przy tym powinno się wskazać jak najbardziej celowe wyko-
rzystanie tych obiektów podając ich możliwości w zakresie ewen-
tualnej rehabilitacji, zaopatrywania itp.

Okres wstępnych przygotowań do podjęcia prac w zakresie
planowania przyjęcia rozśrodkowywanej ludności ^{zakończyć} powinno
sprawozdanie ^{ym} powiatowego komitetu obrony, określające ^{powiatu} możliwości
^{odnośnie do} przyjęcia przemieszczanej ludności ^{omz} i ^{społecznej służby zdrowia} zakładów opieki społecznej.
przez powiat. Sprawozdanie to może być ujęte w formie dwóch ni-
żej podanych dokumentów:

Tabela 2

1. Zestawienie możliwości przyjęcia rozśrodkowywanej ludności
przez powiat

Ogólne możliwości przy- jęcia rozśrodkowywanej ludności	Możliwości przyjęcia rozśrodko- wywanej ludności w zależności od:			Gęstość załadnienia, jaka powsta- nie po przy- jęciu roz- środkowy- wanej ludn.
	zakwatero- wania	zatrudnie- nia	zaopa- trzenia	
2	3	4	5	6

Tabela 3

2. Wykaz obiektów, które mogą być wykorzystane dla przemieszczanych zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej w powiecie

	Miejscowość	Nazwa obiektu	Sugestie od- nośnie wyko- rzystania obiektu	Pojemność pomieszcze- nia /ile osób można roz- mieścić/	Potrzeby przy- stosowania pomieszczeń lub urządzeń
1	2	3	4	5	6

Zestawienie możliwości powiatów, w zakresie przyjęcia przemieszczanych, pozwoli wojewódzkiemu komitetowi obrony dokonać rozdziału ogólnej ilości ludności przewidywanej do rozśrodkowania w ramach województwa na poszczególne powiaty. Powstałe w wyniku tej decyzji limity obejmą zarówno ludność rozśrodkowywaną z zagrożonych ośrodków miejskich województwa, jak i ludność przyjmowaną przez województwo spoza jego granic.

Sugestie powiatów co do możliwości przyjęcia ^{społecznej służby zdrowia i} zakładów opieki społecznej, pozwolą podjąć decyzję określającą miejscowości i obiekty do których zostaną przemieszczone poszczególne rozśrodkowywane bądź przyjmowane zakłady ~~opieki społecznej~~.

Jeżeli rejony, do których może być kierowana rozśrodkowywana ludność, zostały określone już w okresie wstępnych przygotowań do podjęcia prac w zakresie przyjęcia rozśrodkowywanej ludności, to przekazanie obu podanych wyżej decyzji powiatowemu komitetowi obrony, zapoczątkować powinno okres właściwego planowania przyjęcia rozśrodkowywanej ludności. ^{ten obejmuje:} Okres na który ~~złożyć się~~:

- planowanie rozmieszczenia przyjmowanej ludności i przygotowania wyznaczonych obiektów dla przyjęcia rozśrodkowywanych zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej;

- planowanie organizacji punktów rozdzielczych przyjmowanej ludności;
- planowanie przewiezienia rozśrodkowywanej ludności z punktów rozdzielczych do wyznaczonych jej miejsc zamieszkania;
- planowanie zabezpieczenia warunków bytowania przemieszczanej ludności.

3. PLANOWANIE ROZMIESZCZENIA PRZYJMOWANEJ LUDNOŚCI

Planowanie rozmieszczenia przyjmowanej ludności będzie niejako pierwszym etapem planowania przyjęcia przemieszczanych. *Netapie*
tytuł Etapem w którym osiągnięcie wyników końcowych wymagać będzie rozwinięcia i pogłębienia prac przeprowadzonych dla rozeznania i ustalenia możliwości powiatu w zakresie przyjęcia rozśrodkowywanej ludności.

Planowanie rozmieszczenia przyjmowanej ludności polegać będzie na jak najbardziej racjonalnym rozdziale wyznaczonej do przyjęcia przez powiat ilości rozśrodkowywanych między poszczególne gromady i wsie oraz miasta i osiedla.

Planując rozmieszczenie rozśrodkowywanych należy stale mieć na uwadze to, że obszary wchłaniające przemieszczanych muszą stwarzać im niezbędne warunki egzystencji i zaspokajać ich niezbędne potrzeby. Najważniejsze z nich to zakwaterowanie i w nim miejsce do spania, ogrzewanie kwatery, wyżywienie, zabezpieczenie higieny i obsługi medyczno-sanitarnej, zabezpieczenie zatrudnienia i aktywności społecznej. Przewidywać się również powinno ewentualne uruchomienie dodatkowych przedszkoli, szkół, ambulatoriów itp.

Najbardziej przygotowanymi do spełnienia tych wszystkich warunków są *ośrodki* obszary rekreacyjne, *przygotowane* do wchłaniania napływowej ludności już w czasie pokoju. Dlatego też w powiatach, na obszarze

co, obradli rekrecacyjne,
których przyjmowani są czasowicze i pensjonariusze, wynikające z tego tytułu możliwości powinny być w planowaniu rozmieszczenia rozródkiwanej ludności brane pod uwagę niejako w pierwszej kolejności.

W trakcie planowania rozmieszczenia rozródkiwanej ludności powinna być również uwzględniana decyzja wojewódzkiego komitetu obrony, wyznaczająca na terenie powiatu miejscowości i obiekty, do których zostaną rozródkiwane *(społecznej służby zdrowia i)* określone zakłady opieki społecznej, jako że może ona nie pozostawać bez wpływu na rozdział *osób* przemieszczanych między poszczególne miejscowości.

Podstawowym czynnikiem warunkującym rozdział limitu, przyjmowanej przez powiat ludności, między poszczególne miejscowości będą istniejące w tych miejscowościach możliwości zakwaterowania przemieszczanych. Jeżeli niezbędne *do tego* dane zostaną zebrane już w okresie wstępnych przygotowań do podjęcia prac w zakresie planowania przyjęcia rozródkiwanej ludności, to zwolni to planujących od ich ponownego zbierania. W przypadku braku takich danych /jeżeli możliwości powiatu w zakresie zakwaterowania określone zostały w oparciu o materiały inwentaryzacji powierzchni mieszkalnej/, planowanie rozmieszczenia przyjmowanej ludności powinno być rozpoczęte od ustalenia możliwości kwaterunkowych poszczególnych wsi, osiedli i miast.

Ustalając możliwości zakwaterowania w poszczególnych miejscowościach powinny być brane pod uwagę: ~~zarówno możliwości dokwatero-~~

~~wywania przemieszczanych i zakwaterowania w pomieszczeniach~~
- dokwaterowanie do izb zamieszkałych;
- zakwaterowanie w pomieszczeniach nadających się do zamieszkania nadających się do zamieszkania, jak i możliwości adaptacji
- ~~nie nadających się bez tego do zakwaterowania.~~
- ~~nie nadających się bez tego do zakwaterowania.~~
- zakwaterowanie w pomieszczeniach wymagających adaptacji.

Przy określaniu możliwości dokwaterowania i zakwaterowania, w pomieszczeniach nadających się bez lub po adaptacji do zamiesz-

kania kierować się powinno następującymi kryteriami:

- na jedną osobę przewidywać określone przez wojewódzki komitet obrony normy powierzchni mieszkalnej /około 4 m²/, nie wliczając w to korytarzy, pomieszczeń sanitarnych i takich, które nie posiadają okien bądź nie mogą być ogrzewane;
- dla osób chorych, które według przepisów sanitarnych powinny posiadać oddzielne pomieszczenie ^{(dlażyć do} ~~utrzymać~~ ^{nie} ~~te~~ ^{kl} postanowienie w mocy ;
- osobom, dla których, ze względu na charakter pracy w pokojowych przepisach kwaterunkowych, przewiduje się dodatkową powierzchnię, ^{- dążyć do} ~~pozostawić~~ ^{enia} w uzasadnionych wypadkach nie więcej niż jedną izbę mieszkalną;
- dla właścicieli budynków i dotychczasowych lokatorów pozostawić prawo wyboru izb według ich uznania, ale w rozmiarach nieprzekraczających przyjmowanych norm;
- nie przewidywać do zagęszczenia te zamieszkałe pomieszczenia, które posiadają tylko jedną izbę bez względu na jej wielkość.

Określanie możliwości zakwaterowania w wyniku przeprowadzenia prac adaptacyjnych może mieć miejsce przy współudziale specjalistów budowlanych i służby zdrowia. Przy tym, jako warunki pozwalające adoptowane pomieszczenie uznawać za nadające się do zakwaterowania, przyjmować należy:

- możliwość utrzymania temperatury w granicach minimum 15 - 17°C;
- możliwość przygotowania strawy;
- możliwość zapewnienia dziennego oświetlenia.

Prace adaptacyjne powinny być przewidywane do wykonania we własnym zakresie przez ludność przemieszczoną. Zabezpieczenie

~~w niezbędne do tego materiały budowlane powinny być planowane w ramach przygotowań do przyjęcia rozrzedkowskich.~~

Ustalane w poszczególnych wsiach, osiedlach i miastach możliwości kwaterunkowe powinny być na miejscu skonfrontowane z istniejącymi warunkami zaopatrywania w wodę, opał i żywność oraz z warunkami zatrudnienia, zapewnienia opieki medycznej i sanitarnej, nauczania itp. W wyniku tej konfrontacji powinny być ostatecznie ustalone możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w rozpatrywanej miejscowości. Przy czym możliwości te mogą pokrywać się z możliwościami kwaterunkowymi, bądź też mogą okazać się mniejszymi od nich. Możliwości kwaterunkowe okazały się niemożliwe do wykorzystania szczególnie w miejscowościach dotkliwie odczuwających brak wody i narażonych, ze względu na swoje położenie /niektóre rejony górskie/ na długotrwałe przerwy w dostawie zaopatrzenia.

Po zakończeniu prac związanych z ustaleniem możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności we wsi, osiedlu lub mieście powinny być sporządzone dwa dokumenty, według niżej podanych wzorów:

Tabela 4

1. Możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w
w oparciu o istniejące warunki kwaterunkowe:

Lp.	Dokładny adres kwatery	Nazwisko i imię właściciela /lub nazwa instytucji, przedsiębiorstwa itp./	Warunki kwaterunkowe		Ile osób można rozmieścić w tym pomieszczeniu	Potrzeby w zakresie przystosowania kwatery	U w a g i
			Ilość izb nadających się do zakwaterowania	Powierzchnia tych izb w m ²			
1	2	3	4	5	6	7	8

Tabela 5

2. Zestawienie możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w

Lp.	Możliwości kwaterunkowe												Z tego nie może być rozmieszczonych z powodu		Ogółem można rozmieścić osób:	Ilość osób zaplanowana do rozmieszczenia przez PKO	
	do dokwaterowania			w pomieszczeniach nadających się do zakwaterowania					po wykonaniu prac adaptacyjnych				razem				
	Ilość izb	Powierzchnia w m ²	Ilość osób	Ilość izb	Powierzchnia w m ²	Ilość osób	Ilość izb	Powierzchnia w m ²	Ilość osób	Ilość izb	Powierzchnia	Ilość osób	powody /podać kolejno/	Ilość osób			
														z określonego powodu			razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

/Uwaga - rubrykę 18 powinny mieć tylko zestawienia wypełniane w miastach i osiedlach/

Pierwszy z podanych dokumentów /tabela 4/ powinien być przeznaczony do wykorzystywania w czasie przyjmowania rozrodkowej ludności, a ponadto będzie stanowił podstawę dla opracowania drugiego dokumentu /tabeli 5/. W czasie przyjmowania rozrodkowej ludności będzie on stanowił podstawę dla wydawania nakazów zakwaterowania na punkcie rozdzielczym bądź też w miejscowości zakwaterowania.

Drugi dokument powinien być wykorzystany do opracowania zestawienia możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w gromadzie /po czym można go zniszczyć/. Zestawienie możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w gromadzie powinno być sumowaniem możliwości poszczególnych wsi, wchodzących w skład gromady. Dlatego też sporządzać się je powinno według następującego wzoru:

Tabela 6

Zestawienie możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w gromadzie

najbardziej niesłuszne. Dlatego też przy końcowym ustalaniu rozmieszczenia przyjmowanej ludności w powiecie, obok zestawień możliwości rozmieszczenia przyjmowanych w gromadach, osiedlach i miastach, powinny być ponadto uwzględniane:

- zaplanowane przez wojewódzki komitet obrony rozmieszczenie na terenie powiatu rozródkiwywanych zakładów opieki społecznej; *(społecznej służby karowej)*
- urodzajność gleby, możliwości dowozu zaopatrzenia, możliwości zatrudnienia, warunki medyczno-sanitarne itp;
- konieczność przeprowadzenia rozródkiwania lokalnego i utrzymania rezerw *kwaterekowych.*

Jakkolwiek większość z wymienionych czynników będzie uwzględniana już w trakcie ustalania możliwości rozmieszczenia w poszczególnych miejscowościach, to na szczeblu powiatowym mogą one być *uwzględniane* bardziej ostro.

Konieczność przyjęcia zakładów opieki społecznej w wielu wypadkach może wymagać dodatkowego wydzielenia kwater dla rodzin personelu zatrudnionego w tych zakładach, zmniejszać możliwości zaopatrzenia w wodę itp. Dobra urodzajność gleby, zazwyczaj zwiększająca i możliwości zatrudnienia w rolnictwie, nakazywać będzie raczej maksymalne wykorzystywanie możliwości kwaterunkowych. Maksymalne wykorzystanie możliwości kwaterunkowych poszczególnych miejscowości powinno mieć miejsce i w przypadkach braku przeszkód w dowozie zaopatrzenia, zabezpieczeniu opieki medycznej i warunków sanitarnych, organizacji nauczania dzieci *itp.* ~~prze-~~ mieszczonych itp. ~~Właż zaś urodzajność gleby, zły stan dróg, brak możliwości zabezpieczenia opieki medycznej, warunków sanitarnych, nauczania dzieci itp. nakazywać będzie w wielu wypadkach nawet rezygnację z wykorzystywania istniejących w poszczególnych miejscowościach bądź gromadach możliwości zakwaterowania~~

~~przemieszczanych. W przypadku planowania rozśrodkowania lokalnego decyzja powiatowego komitetu obrony w sprawie rozmieszczenia przyjmowanej ludności powinna uwzględniać i rozmieszczenie przemieszczanych wewnątrz powiatu.~~

Rozmieszczenie przyjmowanej ludności powinno być tak zaplanowane by "w rękach" powiatowego komitetu obrony pozostawały ponadto odpowiednie rezerwy stwarzające możliwość rozmieszczenia dodatkowych ilości rozśrodkowywanej ludności. Wielkość tych rezerw powinna być określona przez wojewódzki komitet obrony i przekazana powiatowi razem z decyzją określającą ilość rozśrodkowywanych, którzy mają być przyjęci przez powiat.

Ustalone dla poszczególnych miejscowości limity rozmieszczenia przyjmowanej ludności powinny być przekazane do wiadomości gromadzkim /osiedlowym, miejskim/ komitetom obrony, dla uwzględniania ich w przygotowywaniu terenu do przyjęcia rozśrodkowywanych. Ponadto limity te powinny być wpisane do gromadzkich, osiedlowych i miejskich zestawień możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności /do rubryki 19 tabeli 6 i rubryki 18 tabeli 5/, które to powinny być przeznaczone dla wykorzystania w pracy poszczególnych punktów rozdzielczych. Zestawienia te pozwolą pracownikom punktu rozdzielczego orientować się w ogólnych możliwościach rozmieszczenia przyjmowanej ludności zarówno w poszczególnych miejscowościach, jak i w całych gromadach oraz pomaga, na bieżąco kontrolować przebieg przyjmowania rozśrodkowywanej ludności.

Dla ustalenia możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w poszczególnych wsiach, osiedlach i miastach wydaje się słusznym powołać trzyosobowe komisje w składzie: przedstawiciel działu ochrony ludności PKO, przedstawiciel gromadzkiego /osiedlowego, miejskiego/ komitetu obrony i sołtys. Dwaj pierwsi powinni

wziąć udział w ustalaniu możliwości rozmieszczenia na terenie wszystkich wsi danej gromady. W składzie komisji osiedlowych i miejskich miejsce sołtysa powinien zająć pracownik prezydium odpowiedniej rady narodowej.

Rezultaty pierwszego etapu planowania - zaplanowania rozmieszczenia przyjmowanej ludności w powiecie - stanowią będą podstawę dla planowania rozmieszczenia, organizacji i przygotowania do pracy punktów rozdzielczych oraz dla planowania zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności. Wyniki dotychczasowych prac nie dadzą jednak możliwości rozpocząć ^{qcia} planowania przewiezienia przyjętej ludności z punktów rozdzielczych do miejsc docelowych, które to stanie się możliwe po ustaleniu rozmieszczenia punktów rozdzielczych, określeniu ilości ludności jaka na tych punktach zostanie przyjęta i określeniu do jakich miejscowości ludność ta będzie kierowana.

4. PLANOWANIE ORGANIZACJI PUNKTÓW ROZDZIELCZYCH ^{x/}

Jeżeli podjęcie całości prac w zakresie planowania przyjęcia rozśrodkowywanej ludności zależy od zaplanowania rozmieszczenia punktów rozdzielczych, określenia ilości ludności jaka na tych punktach zostanie przyjęta i określenia do jakich miejscowości ludność ta będzie kierowana, to rozwiązanie powyższych problemów powinno nastąpić w pierwszej kolejności ⁱ w ^{krót} jak najkrótszym czasie. To też okres planowania, rezultaty którego pozwolą rozwinąć wszystkie prace związane z planowaniem przyjęcia rozśrodkowywanej ludności, można traktować jako drugi etap tego planowania.

Punkt rozdzielczy jest to zarówno miejsce znajdujące się na obszarze przyjmującym rozśrodkowywaną ludność i przystosowane do przyjęcia transportów z przemieszczanymi i rozdziału do wyznaczonych im miejscowości zakwaterowania, jak i powoływany przez powia-

x/ Spotyka się i nazwę "region rozdzielczy". Ze względu na to że rozśrodkowywana ludność rozdzielana będzie do miejsc zakwaterowania i regim w jednej miejscowości nazwa "punkt" wydaje się być bardziej stosowna.

towy komitet obrony zespół ludzi organizujący przyjęcie przemieszczanych i kierowanie ich do nowych miejsc zakwaterowania. Jak z tego wynika rozmieszczenie punktów rozdzielczych powinno być tak zaplanowane by zapewniało jaknajbardziej dogodne warunki dla:

- przewiezienia rozśrodkowywanej ludności z obiektów zagrożonych;

- przyjęcia rozśrodkowywanej ludności ^{i rozwiezienia jej do} ~~i przeprowadzenia~~
^{wyznaczonych miejsc zakwaterowania} ~~jej nie jako wtórnego rozśrodkowania.~~

Przy czym rola punktu rozdzielczego zależeć będzie od sposobu ^{organizacji przyjęcia rozśrodkowywanych} ~~przeprowadzania~~ "wtórnego" rozśrodkowania. Inną ona będzie w przypadku dokonywania rejestracji przemieszczanych i wydawania im nakazów zakwaterowania i inną w przypadku dokonywania na punkcie rozdzielczym tylko ilościowego rozdziału przemieszczanych do poszczególnych miejscowości, co może mieć miejsce jeżeli zakłada się, że rejestracja przemieszczanych i wydawanie im nakazów zakwaterowania będzie dokonywana ~~aż~~ w miejscowości docelowej, bądź gdy nakaz kwaterunkowy został wydany w miejscowości z której dokonuje się rozśrodkowania.

Uwzględnienie przy planowaniu rozmieszczenia punktów rozdzielczych obu podanych wyżej warunków jest możliwe tylko w rezultacie odpowiednich uzgodnień instancji kierującej przyjęciem rozśrodkowywanej ludności z instancją kierującą jej rozśrodkowaniem z zagrożonego obiektu i zatwierdzenia przez instancję nadrzędną tj. wojewódzki komitet obrony. Przy tym komitet obrony powiatu przyjmującego rozśrodkowywaną ludność, przedstawiając propozycję rozmieszczenia punktów rozdzielczych do zatwierdzenia, powinien przede wszystkim uwzględnić:

- planowane /przez komitet obrony kierujący rozśrodkowaniem/ wykorzystanie dróg i taboru do przewiezienia rozśrodkowywanej ludności z zagrożonego obiektu;

- możliwości zabezpieczenia wypoczynku przynajmniej części przyjmowanej z transportu ludności i zabezpieczenia sprawnego przebiegu "wtórnego" rozśrodkowania.
jej rozdzielenia do docelowych miejsc zakwaterowania.

Planowane do przewiezienia rozśrodkowywanych, drogi i tabor nakazywać będą konieczność rozmieszczania punktów rozdzielczych w pobliżu stacji kolejowych, przystani rzecznych, bądź wykorzystywanych w czasie rozśrodkowania dróg kołowych. Przy tym w przypadku wykorzystywania transportu samochodowego instancje kierujące rozśrodkowywaniem zagrożonego obiektu zainteresowane będą zazwyczaj w tym, by przewóz przemieszczanych trwał jaknajkrócej, a za tym by punkty rozdzielcze były rozmieszczane w jaknajmniejszych odległościach od zagrożonego obiektu. Intencje te jednak z reguły nie dadzą się pogodzić wymaganiami związanymi z zabezpieczeniem wypoczynku przyjmowanej z transportów ludności, z dokonaniem jej rozdzielenia i rozwiezieniem do wyznaczanych miejsc zakwaterowania. Te ostatnie bowiem będą nakazywały przybliżanie punktów rozdzielczych do miejscowości przyjmujących rozśrodkowywaną ludność, co pociągnie za sobą konieczność zaplanowania takiej ich ilości i takiego ich rozmieszczenia, które tworzyłoby jak najbardziej sprzyjające warunki dla sprawnego przyjęcia, rozdzielenia i dalszego rozwiezienia przemieszczanych.

W rozważaniach nad określeniem ilości punktów rozdzielczych, którą powinno się zaplanować w powiecie, należy oprzeć się na możliwej do osiągnięcia w warunkach danego powiatu przeciętnej "wydolności" punktu rozdzielczego oraz na ilości przyjmowanej przez powiat ludności. Ilość przyjmowanej ludności w tym czasie będzie już znana. Przeciętna zaś "wydolność" zależeć będzie głównie od możliwości doboru w terenie zabudowań dla zabezpieczenia wypoczynku przyjmowanej na punkcie ludności, a w przypadku dokonywania na punkcie rejestracji i wydawania nakazów zakwa-

terowania - i od możliwości obsłużenia przyjmowanej na punkcie ludności przez personel rejestrujący przybyłych i wydający im nakazy zakwaterowania. Zabudowaniami, które na terenach miejskich mogą być wykorzystane dla organizacji punktów rozdzielczych, będą najczęściej kompleksy budynków użyteczności publicznej, znajdujące się zazwyczaj w miejscowościach stanowiących siedziby władz gromadzkich, przy tym budynki te powinny być tym pojemniejsze im większa będzie odległość punktu rozdzielczego od zagrożonego obiektu. Jeżeli w składzie takiego kompleksu znajdzie się szkoła podstawowa, dom kultury, ośrodek zdrowia, prezydium rady narodowej i ewentualnie stacja kolejowa, to można założyć, że stworzy to warunki odpoczynku dla około 1000 osób naraz, co powinno umożliwić przyjęcie około 3000 - 4000 osób. Podobną przeciętną "wydolność" punktu rozdzielczego uzyska się przyjmując, że do rejestrowania przyjmowanej ludności i wydawania jej nakazów kwaterunkowych zaangażowanych zostanie na okres 10 godzin 9 - 12 pracowników bądź na okres 15 godzin 6 - 8 pracowników.^{x/}

Dysponując przybliżoną ilością potrzebnych w powiecie punktów rozdzielczych /rezultat uzyskany w wyniku podzielenia ilości przyjmowanej ludności przez wielkość ustaloną dla określenia przeciętnej "wydolności" punktu rozdzielczego/ można będzie przejść do wyboru miejsc dyslokacji tych punktów. Przy tym należy jednak mieć na względzie to, by nie były one lokalizowane w pobliżu obiektów narażonych na uderzenia z powietrza /lotniska, ważne mosty itp./. Planując rozmieszczenie punktów rozdzielczych powinno się jednocześnie określić ilości ludności jaka na poszczególnych punktach będzie przyjęta oraz określić miejscowości do jakich ta ludność z poszczególnych punktów będzie kierowana.

Zatwierdzenie powyższych ustaleń przez wojewódzki komitet

^{x/} Przyjąłem, że na wypełnienie 3 rubryk w załączonej karcie ewakuacyjnej trzeba stracić około 3¹.

obrony zamknie drugi etap planowania i stworzy podstawę dla przejścia do trzeciego, ostatniego etapu planowania - podjęcia całości prac związanych z planowaniem przyjęcia rozśrodkowywanej ludności; w tym zaplanowania organizacji i zabezpieczenia przyjęcia rozśrodkowywanej ludności na punktach rozdzielczych, przewiezienia przemieszczanych z punktów rozdzielczych do wyznaczonych im miejsc zakwaterowania oraz w przypadku rejestracji i wydawania nakazów zakwaterowania w miejscowościach docelowych, i organizacji przyjęcia rozśrodkowywanej ludności w tych miejscowościach.

Dla wyczerpania problematyki związanej z pracą punktów rozdzielczych, w kolejności zostanie omówiona organizacja i zabezpieczenie przyjęcia rozśrodkowywanej ludności na tych punktach.

Pod względem organizacyjno-technicznym punkt rozdzielczy powinien obejmować:

- miejsca /miejsce/ rozładunku i zespół kierujący rozładunkiem przyjmowanej na punkcie ludności;
- punkt informacyjny, w tym posterunki ochrony porządku;
- punkt /posterunek/ medyczno-sanitarny;
- miejsca odpoczynku i zespół przeznaczony do obsługi, w tym i posterunki przeciwpożarowe;
- punkt wydawania ciepłej strawy;
- ukrycia dla ludzi oraz posterunki pomiarów skażeń;
- szalety;
- punkt rozdziału przyjmowanej ludności;
- miejsca /miejsce/ załadunku i zespół kierujący załadunkiem przemieszczanych dla rozwiezienia ich do wyznaczonych im miejsc zakwaterowania, w tym i posterunki regulacji ruchu.

Schemat możliwego usytuowania poszczególnych elementów punktu rozdzielczego przedstawia załącznik 2.

Miejscami rozładunku przyjmowanej na punkcie ludności mogą być zarówno rampy na stacjach kolejowych, przystanki kolejowe i przystanie żeglugi wodnej, jak i tereny nie posiadające stałych urządzeń komunikacyjnych. Przy tym te ostatnie występować będą szczególnie w przypadku wykorzystywania transportu samochodowego. Jeżeli nie zachodzi konieczność wiązania rozładunku ze stałymi urządzeniami komunikacyjnymi, to rozładunek powinien być organizowany raczej w kilku miejscach, co będzie zabezpieczało przed powstawaniem zbyt dużych skupisk ludzkich, tworząc tym samym i warunki dla sprawniejszego przebiegu rozładunku.

Dla czuwania nad sprawnym przebiegiem rozładowywania nadchodzących do punktu rozdzielczego transportów rozśrodkowywanej ludności powinny być stworzone specjalne zespoły. W ich skład powinno się powoływać zarówno fachowców z dziedziny kolejnictwa czy żeglugi /w przypadku wykorzystywania tych rodzajów transportu/, jak i członków miejscowego oddziału samoobrony.

W pobliżu miejsc wyładunku powinien być rozmieszczony punkt informacyjny. Jego personel powinien czuwać nad tym, by przemieszczana ludność była informowana o dalszym trybie rozśrodkowywania, a co za tym idzie o miejscach i sposobie załatwiania spraw związanych z wyznaczeniem miejscowości zakwaterowania i przejazdem do tej miejscowości. Powinien on ponadto informować o istniejących możliwościach korzystania z gorącej wody, ciepłej strawy, wypoczynku, pomocy medyczno-sanitarnej, ukryć, szaletów itp. Dla celów informacyjnych wykorzystywać się powinny megafony, afisze, wskaźniki itp.

Punkt medyczno-sanitarny powinien być organizowany na bazie placówek i personelu miejscowej służby zdrowia. *(oraz aktyw społeczny Polskiego Czerwonego Krzyża.)* W razie potrzeb

Jeżeli będzie po temu możliwości to

Miejscowa służba zdrowia, na okres przyjęcia rozródkiwanej ludności, powinna być wzmocniona siłami i środkami powiatowej służby zdrowia.

Na miejsca wypoczynku - jak już o tym mówiono - powinny być dobierane przede wszystkim budynki użyteczności publicznej, które stwarzają warunki dla zabezpieczenia wypoczynku większym ilościom ludzi. Kwatery prywatne mogą być uwzględniane jako ewentualna rezerwa. Rozliczenie miejsc wypoczynku w wybranych do tego budynkach powinno być takie, by zapewniało warunki wypoczynku pod dachem i w cieple przynajmniej dzieciom i osobom słabym fizycznie, tj. około 25 - 40 % ogólnej ilości przyjmowanej na punkcie ludności. Ewentualne planowanie wykorzystania namiotów może być brane pod uwagę, jeżeli dla podanej wyżej ilości przyjmowanych zabezpieczy się możliwość wypoczynku w budynkach, jako że musi być uwzględniony wariant najgorszy, tj. przeprowadzanie rozródkiwania w okresie zimy.

Planowane dla wypoczynku pomieszczenia powinny zapewniać możliwość rozgrzewania się kolejnym grupom wypoczywających, możliwość siedzenia bądź nawet leżenia osobom słabszym fizycznie i możliwość przespania się dzieciom i osobom wycieńczonym. Takie wykorzystywanie pomieszczeń może spowodować zapruszenie ognia, w związku z czym prócz personelu skierowanego do utrzymywania porządku w tych pomieszczeniach, dobieranego spośród osób tam zatrudnionych, powinno się wydzielić specjalne posterunki przeciwpożarowe. Posterunki te powinny być tworzone w oparciu o siły służby przeciwpożarowej miejscowego oddziału samoobrony.

Przyjmowana na punkcie rozdzielczym ludność, po trudach związanych z transportem, powinna mieć możliwość skorzystania z gorącej kawy, herbaty, lub chociażby wody. W czasie pobytu

na punkcie rozdzielczym należy jej ponadto zabezpieczyć możliwość skorzystania z gorącej strawy. Najbardziej przystosowanymi do wypełnienia tego rodzaju zadań będą placówki żywienia zbiorowego, które należy zobowiązywać do rozwijania punktów wydawania ciepłej strawy. W przypadku zbyt małej przepustowości tych placówek /gospody, restauracji, stołówki zakładowej, stołówki szkolnej itp./ powinno się planować dodatkowe wykorzystanie kuchni polowych itp.

Zabezpieczenie przyjmowanej ludności przed atakami lotnictwa wymagać będzie niezbędnych po temu ukryć. Nie wiele można znaleźć miejscowości, szczególnie miejscowości wiejskich, w których istniałyby pomieszczenia mogące zapewnić ukrycie się przed lotnictwem 3 - 4 tysiącom dodatkowej ludności. To też znajdzie potrzeba rozbudowy ukryć polowych, co powinno znaleźć odbicie w odpowiednich planach, szczególnie jeżeli chodzi o robocizną i zabezpieczenie w niezbędny budulec.

Ukrycia powinny być rozbudowywane tam, gdzie może grupować się przyjmowana ludność. Będą to więc przede wszystkim tereny położone w pobliżu miejsc rozładunku, miejsc odpoczynku, punktu wydawania ciepłej strawy, punktu rozdziału przemieszczanych i miejsc załadunku. Rejonu ukryć powinny być objęte działaniem posterunku pomiarów skażeń.

Szalety powinny być ustawiane w pobliżu miejsc największego grupowania się przyjmowanej ludności.

Punkt rozdziału przyjmowanej ludności, szczególnie w przypadku rejestracji i wydawania nakazów kwaterunkowych na punkcie rozdzielczym, będzie jednym z podstawowych elementów punktu rozdzielczego. Od sprawności jego funkcjonowania w dużej mierze zależeć będzie operatywność pracy całego punktu rozdzielczego.

Przy doborze pomieszczeń na punkt rozdziału przyjmowanej ludności - w podanym wyżej przypadku - należy mieć na uwadze to, by zapewniały one:

- możliwość równoczesnego załatwiania spraw związanych z rejestracją i wydawaniem nakazów zakwaterowania dla 6 - 12 osób;
- taki ruch załatwianej na punkcie ludności, który zabezpieczałby przed tworzeniem się "korków" przedłużających rozdział przemieszczanych. Warunkom tym zazwyczaj najbardziej odpowiadać będą pomieszczenia gromadzkich rad narodowych, szkół itp. Przy tym mogą to być pomieszczenia znajdujące się w jednym lub też w kilku budynkach.

Do pracy w punkcie rozdziału przyjmowanej ludności powinni być typowani pracownicy biurowi. Praca ich, w przypadku rejestracji i wydawania nakazów kwaterunkowych na punkcie rozdzielczym, będzie polegała na każdorazowym doborze przemieszczanego /rodziny/ miejsca zakwaterowania /wykorzystując dane zawarte w tabelach 4 i 6/, a następnie na wypełnieniu odpowiednich dokumentów związanych z zarejestrowaniem przemieszczanych i wydawaniem im nakazów zakwaterowania. Przy tym czas załatwiania poszczególnego interesanta zależeć będzie zarówno od inteligencji i przygotowania do tego rodzaju pracy pracowników punktu, jak i od obowiązującego systemu dokumentowania wykonywanych czynności. Jeżeli dobór pracowników i ich przygotowanie do pracy zależało będzie od instancji kierującej przyjęciem rozśrodkowywanej ludności, to sprawa znormalizowania używanych w trakcie rozśrodkowania dokumentów należeć będzie do władz nadrzędnych. W przypadku wprowadzenia dokumentu o układzie zbliżonym do załączonej "karty ewakuacyjnej" pracownik punktu rozdziału przyjmowanej ludności w obecności interesanta musiałby wypełniać po dwie rubryki

/12 i 13/ odcinków "B" i "C". Odcinki A /rubryka 13/, A/I /rubryka 12/ i C/I /rubryka 11/ mogły-by być wypełniane i rozsyłane zgodnie z przeznaczeniem, po skierowaniu przemieszczanych do wyznaczonych im miejsc zakwaterowania.

W przypadku dokonywania na punkcie rozdzielczym tylko ilościowego rozdziału przemieszczanych, zarówno pomieszczenia punktu rozdziału przyjmowanej ludności, jak ilość zatrudnionego przy rozdziale personelu mogą być znacznie skromniejsze.

Na miejsca załadunku przemieszczanych dla rozwiezienia do wyznaczonych im miejsc zakwaterowania powinny być dobierane tereny pozwalające zarówno ^{na} roznieść ^{szacenie} środki transportowe ^{do} /najczęściej furmanki/, jak i ^e uchronić przed tworzeniem się większych skupisk, widocznych szczególnie z góry. Powinny to więc być przede wszystkim tereny zadrzewione. W przypadku braku takich terenów załadunek powinien być dokonywany w kilku, lub nawet kilkunastu miejscach. Organizacyjnie może on być pomyślany w ten sposób, że załadunek do każdej wsi odbywa się w innym miejscu. Prócz tego każdy załadowany środek transportowy powinien natychmiast opuszczać miejsce załadunku.

Załadunkiem powinien kierować zespół ludzi składający się z przedstawicieli gromadzkich/osiedlowych, miejskich/ komitetów obrony i sołtysów. Przedstawiciele GRN powinni odpowiadać za załadunek ludności kierowanej do ich gromady /osiedla, miasta/, sołtysi - za załadunek ludności kierowanej do ich wsi. Dla regulowania ruchu w trakcie załadunku i w czasie wyjazdu z miejsc załadunku powinny być utworzone posterunki regulacji ruchu, rekrutowane spośród członków miejscowego oddziału samoobrony /służby porządkowo-ochronnej/.

W składzie personelu punktu rozdzielczego powinna ponadto znajdować się grupa pracowników politycznych przeciwdzia-

łająca występującym wśród przyjmowanej ludności zjawiskom rozprężenia i paniki. Z grupą tą współdziałać powinny organizowane w oparciu o siły i środki milicji obywatelskiej i służby porządkowo-ochronnej miejscowego oddziału samoobrony - posterunki ochrony porządku.

Zaplanowanie organizacji punktów rozdzielczych i zabezpieczenia przyjęcia na tych punktach rozśrodkowywanej ludności powinno być przez powiatowy komitet obrony powierzane osobom bądź grupom osób przewidzianych do pełnienia kierowniczych funkcji na poszczególnych punktach rozdzielczych. Podstawę do opracowania /przez te osoby bądź grupy osób/ planu organizacji i zabezpieczenia przyjęcia rozśrodkowywanej ludności na poszczególnych punktach rozdzielczych, będą stanowić dane o dyslokacji punktu rozdzielczego, ilości przyjmowanej na nim ludności oraz rozdziale tej ludności do poszczególnych miejscowości.

Plan organizacji i zabezpieczenia przyjęcia rozśrodkowywanej ludności na punkcie rozdzielczym powinien obejmować:

- dokładne rozmieszczenie poszczególnych elementów punktu rozdzielczego oraz ich pojemność /wydolność/;
- plan przystosowania budynków i urządzeń przewidywanych do wykorzystania dla potrzeb punktu rozdzielczego;
- zestawienie potrzeb i propozycje w zakresie obsady personalnej poszczególnych elementów punktu rozdzielczego;
- zasady pracy punktu rozdzielczego;
- plan szkolenia personelu przewidzianego do obsadzenia kierowniczych stanowisk na punkcie rozdzielczym.

Rozmieszczenie poszczególnych elementów punktu rozdzielczego powinno być przedstawione na dokładnie opracowanym szkicu, przy czym dane odnośnie pojemności /wydolności/ poszczególnych elementów powinny być podane w formie opisowej.

Tabela 7

1. Plan przystosowania budynków i urządzeń przewidywanych do wykorzystania dla potrzeb punktu rozdzielczego w

Element punktu rozdzielczego	Co przystosować i do czego	P r o p o z y c j e		
		Sposób wykonania	Zaopatrzenie materiałowe	Kiedy wykonywać
2	3	4	5	6
Punkt wydawania ciepłej strawy	Stołówkę tartaku do wydawania gorącej strawy	Dostarczyć kuchnię polową	Zakupić dla PZGS	Zakupić w roku 1969. Dostarczyć po zarządzeniu rozrząd-kowania

Tabela 8

2. Zestawienie potrzeb i propozycje obsady personalnej poszczególnych elementów punktu rozdzielczego w

Element punktu rozdzielczego	Funkcja przewidywana w czasie przyjmowania rozrząd-kowanych	Propozycje obsady tej funkcji		U w a g i
		Nazwisko i imię	Miejsce pracy, stanowisko i adres	
2	3	4	5	6
Punkt medyczno-sanitarny	Kierownik punktu med.-san.	dr Jan WASILEWSKI Starsza modow- nica szpitala PCK Wanda ŁAK	Kier. Ośrodka szkolenia Nauczycielka mie- scowej szkoły podsta- wowej	

Zasady pracy punktu rozdzielczego powinny być opracowane w formie opisowej. W części pierwszej powinien być szczegółowo omówiony tryb przyjęcia, rozdziału i kierowania przemieszczanych do wyznaczonych im miejsc zakwaterowania oraz ich zabezpieczenie w czasie pobytu na punkcie rozdzielczym. Druga część powinna omawiać obowiązki poszczególnych ogniw organizacyjnych punktu rozdzielczego.

Trzecia - prawa i obowiązki komendanta punktu rozdzielczego.

Plan szkolenia personelu przewidzianego do obsadzenia kierowniczych stanowisk na punkcie rozdzielczym powinien zakładać: wykłady z zakresu planowania i organizacji rozérodzkowania ludności, wykłady i ćwiczenia z zakresu planowania i organizacji przyjęcia rozérodkowywanej ludności, zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą planowania organizacji i zabezpieczenia przyjęcia przemieszczanych na punkcie rozdzielczym, treningi w zakresie wykonywania zadań związanych z przewidywanymi funkcjami szkolenych. Plan szkolenia może być opracowywany jako plan perspektywiczny i wówczas będzie on stanowił podstawę do opracowywania planów okresowych, bardziej szczegółowych. Może też on być opracowany jako pierwszy z planów szczegółowych.

Przygotowane w ten sposób plany organizacji i zabezpieczenia przyjęcia rozérodkowywanej ludności na poszczególnych punktach rozdzielczych powinny być rozpatrzone na posiedzeniach powiatowego komitetu obrony, a po ich zatwierdzeniu powinny stać się podstawą do przygotowywania punktów rozdzielczych i ich personelu do ewentualnego wykonywania stojących przed nimi zadań. Przygotowania te powinny być skoncentrowane głównie na przystosowaniu wytypowanych do wykorzystania budynków i urządzeń oraz na przygotowaniu personelu przewidzianego do objęcia kierowniczych stanowisk, a w przypadku dokonywania na punkcie rozdzielczym rejestracji i wydawania nakazów zakwaterowania i personelu przewidzianego do rejestrowania przyjmowanej ludności i wydawania jej nakazów zakwaterowania. Przy czym rozbudowa bądź przebudowa zaplanowanych do wykorzystania budynków czy urządzeń, mająca na celu ich przystosowanie do potrzeb przyjęcia rozérodkowywanej ludności, może mieć miejsce tylko wówczas, ^{za/} gdy będzie pokrywa się z potrzebami okresu pokojowego; np.

w rezultacie potrzeb związanych z przyjęciem ludności może być przyspieszona decyzja w sprawie przebudowy stacji kolejowej, rozbudowy ośrodka zdrowia itp.

Transporty przewożące rozródkiwane zakłady ^(specjalnej służby zdrowia) opieki społecznej kierowane będą /przez instancje rozródkiwujące/ bezpośrednio do wyznaczonych im miejsc rozmieszczenia.

5. PLANOWANIE PRZEWIEZIENIA PRZEMIESZCZANYCH Z PUNKTOW

ROZDZIELCZYCH

Do planowania przewiezienia przyjmowanej ludności z punktów rozdzielczych, do wyznaczanych jej miejsc zakwaterowania, można przystąpić dysponując danymi o zaplanowanym rozmieszczeniu punktów rozdzielczych, ilości ludności jaka jest przewidziana do przyjęcia na poszczególnych punktach i ilościach ludności, która z określonych punktów ma być przewożona do poszczególnych miejscowości.

Planowanie przewiezienia przyjmowanej ludności z punktów rozdzielczych do wyznaczanych jej miejsc zakwaterowania będzie obejmowało:

- ustalenie dróg przewozu ^{osób} przemieszczanych;
- określenie środków transportowych do przewiezienia ^{osób} przemieszczanych;
- organizację i zabezpieczenie przewiezienia ^{osób} przemieszczanych.

Ze względu na to, że te wszystkie elementy planu przewiezienia przyjmowanej ludności ściśle wiążą się z wyborem miejsc i organizacją załadunku przemieszczanych, dla rozwiezienia ich z punktów rozdzielczych, wydaje się słusznym zarówno przygotowanie kierowania załadunkiem na punktach rozdzielczych, jak i zaplanowanie przewiezienia rozródkiwanej ludności z punktów rozdzielczych do wyznaczonych jej miejsc zakwaterowania, powierzać jednym

osobom bądź jednym zespołem osób. Przewiezienie przemieszczanej ludności z punktów rozdzielczych do wyznaczanych jej miejsc zakwaterowania powinno być planowane we współdziałaniu z gromadzkimi /osiedlowymi, miejskimi/ komitetami obrony i pod ogólnym nadzorem działu komunikacji PKO.

Ustalenie dróg przewożenia przemieszczanych ^{osób} powinno być dokonane w porozumieniu z działem militarnym powiatowego komitetu obrony. Przy wyborze dróg należy kierować się przede wszystkim tym by nie były to drogi wykorzystywane przez wojska, jak również by unikać skrzyżowań z tego rodzaju drogami. W przypadku braku możliwości uniknięcia takich skrzyżowań powinno się wybierać przejścia bezkolizyjne /pod lub nad główną drogą/, co będzie zapobiegać grupowaniu się przewożonych przy drogach przemarszu wojsk, a za tym i zagrożeniu z powietrza.

Podstawowym rodzajem transportu, który może być wykorzystywany w ogniwie punkt rozdzielczy - miejscowość zakwaterowania, będą wozy konne rolników, traktory i samochody ciężarowe kółek rolniczych, gminnych spółdzielni ZSCH i PGR. Przy określaniu środków transportowych dla poszczególnych punktów rozdzielczych powinno się brać pod uwagę to, by ludność do wyznaczonych jej miejscowości zakwaterowania przewożona była transportem wysyłanym po nią z tych właśnie miejscowości. Takie zaplanowanie wykorzystania środków transportowych będzie z jednej strony najbardziej ekonomicznym /przebywać one będą najkrótszą drogę/, z drugiej zaś będzie jak najbardziej sprzyjać stworzeniu systemu organizacji i zabezpieczenia przewiezienia przemieszczanej ludności.

Właściwe wykorzystanie wymienianych środków lokomocji, będących w podstawowej masie własnością indywidualną, wymagać

będzie utworzenia pewnych jednostek organizacyjnych, których system organizacyjny najwygodniej będzie oprzeć na podziale administracyjnym. Za dostarczenie środków transportowych z określonej gromady do punktu rozdzielczego, a następnie za załadunek na punkcie rozdzielczym i przewiezienie przemieszczanych do gromady odpowiadać powinien specjalnie wydzielony do wykonania tych zadań członek gromadzkiego /osiedlowego, miejskiego/ komitetu obrony. Podobną odpowiedzialnością wobec niego powinni być obarczani sołtysi kierujący grupą transportową swojej wsi.

Dla unikania zgrupowań w czasie załadunku ludności na punkcie rozdzielczym załadowane środki transportowe powinny sukcesywnie opuszczać punkt załadunku. Również na drogach nie powinno ^{się} raczej tworzyć się kolumn, a sukcesywnie podążać w kierunku miejscowości docelowej. Na przejazdach dróg wykorzystywanych przez wojska należałoby wystawiać posterunki regulacji ruchu /milicyjne/.

Przemieszczani powinni być przewożeni z punktu rozdzielczego bezpośrednio do miejscowości docelowej; przy czym jeżeli posiadają już nakazy zakwaterowania - bezpośrednio na kwaterę, jeżeli takich nakazów nie posiadają - do punktu wyznaczonego przez sołtyśa. W tym drugim przypadku każda przemieszczana rodzina powinna otrzymać na wspomnianym punkcie nakaz zakwaterowania, po czym powinna być odebrana przez kogoś z mieszkańców domu do którego jest kierowana. Formalności związane z rejestracją w tym przypadku mogą być wspólnie z sołtysem załatwione w dniu następnym.

Plan przewiezienia przyjmowanej ludności z punktu rozdzielczego do wyznaczanych jej miejsc zakwaterowania może być sporządzany graficznie /na mapie lub szkicu/ lub opisowo /według podanego niżej wzoru/. Plan graficzny powinien uwzględniać:

dyslokację punktu rozdzielczego z podaniem ilości ^{ludności} przyjmowanej na punkcie ludności, ilości przyjmowanej ludności w poszczególnych miejscowościach, drogi zaplanowane do przewiezienia przemieszczanych i ich długość w km, drogi zastrzeżone dla ruchu wojsk, rozmieszczenie i skład posterunków regulacji ruchu, jakie i ile środków transportowych planuje się wykorzystać do przewiezienia przemieszczanych w ogóle /zestawienie na mapie lub szkicu/ i dla rozwiezienia do poszczególnych miejscowości /opisowo przy każdej miejscowości przyjmującej rozródkowywaną ludność/, odpowiedzialnych za grupy transportowe poszczególnych gromad /osiedli, miast/ i wsi, sposób zawiadomienia o czasie przyjazdu na punkt rozdzielczy i kto za to odpowiada /opisowo/. Opisowy plan może być wypełniany według poniższego wzoru:

Tabela 9

Plan przewiezienia przyjmowanej ludności z punktu rozdziel-
czego w do miejscowości zakwaterowania.

[illegible]

Plany przewiezienia przyjmowanej ludności z punktów rozdzielczych do miejscowości docelowych powinny być zatwierdzane przez powiatowe komitety obrony. Plany te powinny być przechowywane i aktualizowane razem z planami organizacji i zabezpieczenia przyjęcia rozśrodkowywanej ludności na poszczególnych punktach rozdzielczych, jako że ich wykonanie będzie ściśle wiązało się ze sobą.

6. PLANOWANIE ZABEZPIECZENIA WARUNKÓW BYTOWANIA ROZŚRODKOWANEJ LUDNOŚCI

Podstawę dla zaplanowania zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności stanowić będą:

- ilość planowanej do przyjęcia przez powiat ludności i decyzja odnośnie jej rozmieszczenia na obszarze powiatu oraz dane o przemieszczanych na teren powiatu ^(spółdzielni, służby zdrowia i) zakładach opieki społecznej;

- rozeznanie możliwości zabezpieczenia warunków bytowania przemieszczanym w poszczególnych miejscowościach i gromadach.

Zarówno pierwsze, jak i drugie znane będzie już w czasie dokonywania rozdziału przyjmowanej przez powiat ludności między poszczególne gromady i miejscowości. Rozdział ten bowiem musi uwzględniać tak decyzje wojewódzkiego komitetu obrony, jak i możliwości rozmieszczenia przemieszczanych, na które złożą się i możliwości zabezpieczenia im warunków bytowania w poszczególnych wsiach, osiedlach, miastach i gromadach. Stąd prace w zakresie planowania zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności mogą być rozpoczęte już po zakończeniu pierwszego etapu planowania.

W trakcie ustalania możliwości przyjęcia, a następnie ustalania możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności na obszarze powiatu, wyłoni się - jak już o tym wspomniano przy omawianiu tej problematyki - szereg trudności, które będą obni-

żały zarówno wskaźniki możliwego przyjęcia ludności w skali powiatu, jak i jej rozmieszczenia w skali gromady i konkretnej miejscowości. Mogą to być trudności związane z: zaopatrywaniem w wodę, żywność i opał; opieką medyczną i utrzymaniem warunków sanitarnych; zatrudnieniem i możliwością kontynuowania nauki; koniecznością przystosowywania kwater itp. Znajdą one odbicie w takich dokumentach jak: zestawieniach możliwości przyjęcia rozśrodkowywanej ludności opracowywanych dla powiatu i ewentualnie dla gromad /wskazywać to będą różnice ilościowe między poszczególnymi rubrykami tabel 1 i 2/; wykaz obiektów, które mogą być wykorzystane dla przemieszczanych zakładów opieki społecznej, jeżeli zapadła decyzja wykorzystania przynajmniej części obiektów zgodnie z sugestiami powiatu /wskazywać to będą dane zawarte w rubryce 6 tabeli 3/; zestawienia możliwości rozmieszczenia przyjmowanej ludności w poszczególnych gromadach /wskazywać to będą dane zawarte w rubrykach 9 - 11 i 15 - 19 tabeli 6/.

Wyłonione trudności i ustalone w oparciu o te trudności zmniejszone możliwości rozmieszczenia rozśrodkowywanej ludności nie zawsze będą uwzględniane w podejmowanych decyzjach. Często decyzje co do rozmieszczenia rozśrodkowywanej ludności nakazywać mogą przyjęcie większych ilości przemieszczanych niż zakładały to ustalone możliwości. Decyzje takie niejako z góry zakładać będą konieczność usunięcia tych trudności. Stąd w ramach planowania zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności usuwanie tego rodzaju trudności powinno znaleźć się na pierwszym miejscu.

W szeregu wypadkach pomimo zgodności decyzji odnośnie rozmieszczenia przemieszczanych z ustalonymi możliwościami zachodzić będzie potrzeba "poprawiania" warunków bytowania rozśrodkowanej ludności. Tego rodzaju potrzeby powinny być planowane

do załatwienia w następnej kolejności.

Potrzeby przystosowania obiektów wytypowanych dla przyjęcia rozśrodkowywanych ^(społecznej służby zdrowia i) zakładów opieki społecznej będą zazwyczaj wymagały wykonania drobniejszych prac. Za tym ich realizacja może być planowana na okres po rozpoczęciu rozśrodkowania.

Za tym, że potrzeby w zakresie zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności, w tym i pacjentom rozśrodkowywanych ^(społecznej służby zdrowia oraz podopiecznym zakładów) zakładów opieki społecznej, powinny być realizowane kolejno, sukcesywnie przemawia i to, że ich realizacja wymagać może szeregu inwestycji, prac adaptacyjnych i gromadzenia rezerw, co może się łączyć z dużymi nakładami finansowymi oraz z rozbudowaniem i popieraniem inicjatywy społecznej obywateli /czynów społecznych/. Realizacja tego rodzaju prac z reguły będzie możliwą tylko wówczas, gdy potrzeby powodowane rozśrodkowaniem pokrywać się będą z potrzebami okresu pokojowego; obecnie lub najbliższego okresu. W takich przypadkach potrzeby powodowane rozśrodkowaniem powinny przyspieszać realizację planowanych zamierzeń.

Planowanie zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności będzie za tym miało charakter planowania perspektywicznego. Przy czym polegać ono powinno na zestawieniu przewidywanych do wykonania przedsięwzięć i ustaleniu kolejności ich realizacji. Zestawienie takie - wykonywane przez komisję do spraw przyjęcia rozśrodkowywanej ludności, a w przypadku braku takiej komisji, przez dział ochrony ludności we współdziałaniu z innymi działami - po akceptacji przez powiatowy komitet obrony powinno stanowić podstawę dla wprowadzania poszczególnych jego pozycji zarówno do perspektywicznego planu rozwoju powiatu, jak i do planów bieżących. W szeregu wypadków

poszczególne pozycje tego zestawienia mogą być podstawą do ujęcia ich w planach wyższych instancji.

x

x

x

Całokształt planowania w zakresie przyjęcia rozśrodkowywanej ludności powinien znaleźć odbicie w planach rozśrodkowania ludności tych województw, które będą przyjmowały przemieszczanych z innych województw oraz w planach przyjęcia rozśrodkowywanej ludności poszczególnych powiatów.

W wojewódzkim planie rozśrodkowania ludności powinny być uwzględniane: ogólna ilość przyjmowanej ludności i zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej, ilości przyjmowanej ludności i zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej z poszczególnych miast /obiektów zagrożonych/, jakie punkty rozdzielcze będą tę ludność przyjmowały i w jakich ilościach, jakie obiekty wyznaczono dla przyjęcia zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej, jakimi drogami rozśrodkowywana ludność i zakłady opieki społecznej będą przewożeni, organizacja zabezpieczenia przejazdu przyjmowanej ludności i zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej na terytorium województwa /ludności do punktów rozdzielczych, zakładów do miejsc docelowych/.

Plan przyjęcia rozśrodkowywanej ludności w powiecie może być sporządzany graficznie lub opisowo. Przy tym graficznie może on być wykonywany na mapie bądź też w formie schematu /załącznik 4/. Bez względu na formę wykonania plan taki powinien zawierać: ogólną ilość przyjmowanej ludności i zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej; ilość przyjmowanej ludności i zakładów ^{społecznej służby zdrowia i} opieki społecznej z poszczególnych miast /obiektów zagrożonych/

jakimi drogami, na przestrzeni ilu kilometrów, przy wykorzystaniu jakich środków transportowych i w jakim czasie przyjmowana ludność dowożona będzie do określonych punktów rozdzielczych, a zakłady ^(społecznej służby zdrowia) opieki społecznej do miejsc docelowych; rozmieszczenie punktów rozdzielczych, ilości przyjmowanej na nich ludności, czas rozdziału i dane personalne komendantów tych punktów; rozmieszczenie obiektów wyznaczonych dla rozśrodkowywanych ^(społecznej służby zdrowia) zakładów opieki społecznej; jakimi drogami, na przestrzeni ilu kilometrów, przy wykorzystaniu jakich środków transportowych, w jakim czasie i pod czyją odpowiedzialnością przyjęta na punktach rozdzielczych ludność zostanie przewieziona do wyznaczanych jej miejsc zakwaterowania oraz organizacja zabezpieczenia tego przewozu; ilości ludności przyjmowanej w poszczególnych gromadach /osiedlach, miastach, i wsiach; ważniejsze przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia bytowania rozśrodkowanej ludności.

Wydrukowano w 4 egz.

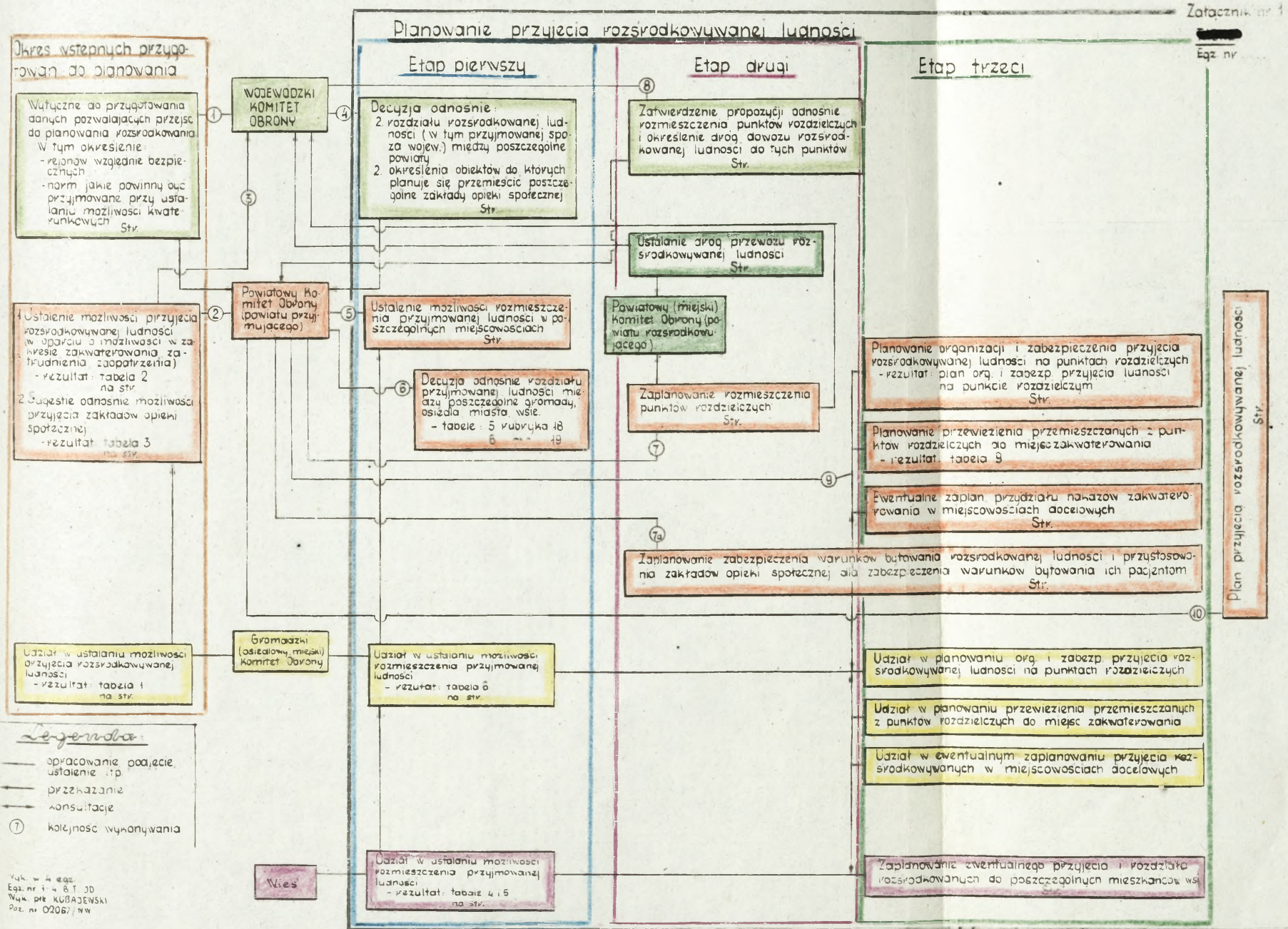
Egz. Nr 1-4 - Biblioteka Szkol.

Wyk.pik dypl.Daniel Kubajewski

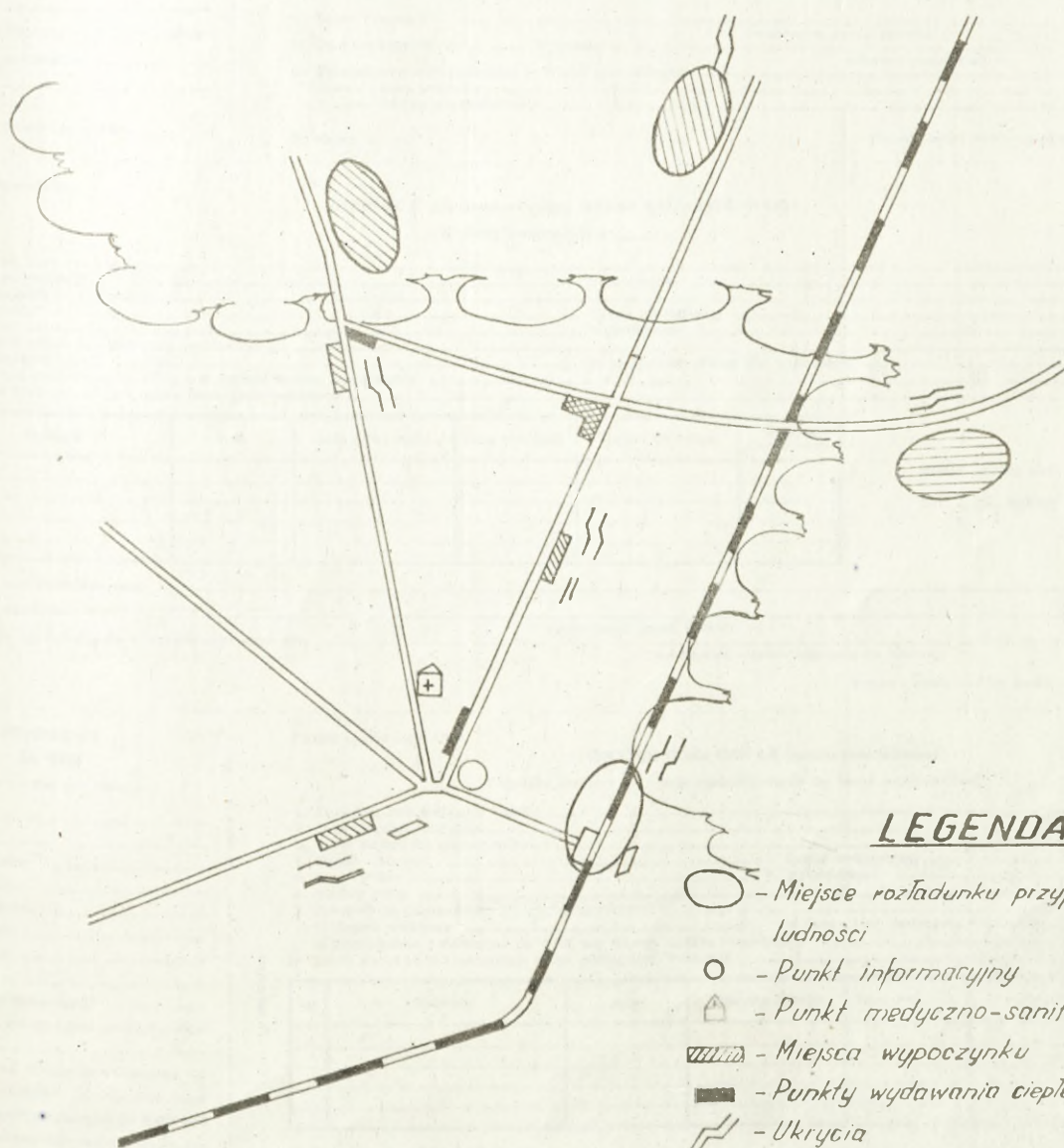
Druk SK, dn.6.07.1968 r.

Nr ks.masz.0130/19

PRZEBIEG PLANOWANIA PRZYJĘCIA ROZŚRODKOWYWANEJ LUDNOŚCI

SCHEMAT MOŻLIWEGO USYTUOWANIA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PUNKTU ROZDZIELCZEGO

LEGENDA:

- - Miejsce rozładunku przyjmowanej ludności
- - Punkt informacyjny
- ⊕ - Punkt medyczno-sanitarny
- ▨ - Miejsca wypoczynku
- - Punkty wydawania ciepłej strawy
- ⌋ - Ukrycia
- - Szalety
- ⊞ - Punkt rozdziatu przyjmowanej ludności
- ▤ - Miejsca załadunku do rozwiezienia przemieszczanych do wyznaczonych im miejsc zakwaterowania

ODCINEK A/I
dla WKR

stałego miejsca zamieszkania

1. Nazwisko _____
2. Imię _____
3. Imiona rodziców _____
4. Data urodzenia _____
5. Miejsce urodzenia _____
6. Miejsce pracy _____
7. Wykształcenie _____
8. Zawód _____
9. Stałe miejsce zamieszkania _____
10. Nowe miejsce zamieszkania _____
11. Stosunek do powszechnego obowiązku woj-
skowego _____
12. Przydział ewidencyjny do WKR w/g nowe-
go miejsca zamieszkania _____
(pieczęć i podpis GRN)

Tu odciąć

Pieczęć nagłówkowa ADM

KARTA EWAKUACYJNA Nr _____

ODCINEK A (dla ADM)
Zaświadczenie ewakuacyjne

1. Nazwisko, imię, imię ojca i matki: _____
2. Data i miejsce urodzenia: _____
3. Adres stałego zamieszkania: _____
4. Zawód wyuczony: _____ 5. Zawód wykonywany _____
6. Stan cywilny: _____ 7. Wykształcenie _____
8. Miejsce pracy: _____
9. Stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego: _____
a) stopień wojskowy: _____ b) Nazwa i nr dokumentu wojskowego _____
c) przynależność ewidencyjna do WKR: _____
10. Dzieci do lat 16-tu towarzyszące osobie podlegającej ewakuacji: _____

Lp.	Nazwisko	Imię	Imię ojca i matki	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Stopień pokrewieństwa

11. Rejon ewakuacji _____
(województwo, powiat, gromada)
12. Punkt załadowania Nr _____ w rejonie _____
(pieczęć i podpis ADM)
13. Potwierdzenie zakwaterowania w rejonie rozrodkowania _____
a) data i godz. przybycia _____
b) adres miejsca zakwaterowania _____

Tu odciąć

(pieczęć i podpis GRN lub punktu rozdzielczego)

Pieczęć nagłówkowa ADM

ODCINEK B (dla ewakuowanego) NAKAZ ZAKWATEROWANIA
Nr karty ewakuacyjnej _____

1. Nazwisko, imię, imię ojca i matki _____
2. Data i miejsce urodzenia _____
3. Stan cywilny _____
4. Adres stałego miejsca zamieszkania _____
5. Zawód wyuczony _____
6. Zawód wykonywany _____
7. Miejsce pracy _____
8. Wykształcenie _____
9. Stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego _____
a) stopień wojskowy _____
b) Nazwa i nr dokumentu wojskowego _____
c) przynależność ewidencyjna do WKR w/g nowego miejsca zamieszkania _____
10. Dzieci do lat 16-tu towarzyszące osobie podlegającej ewakuacji _____

Lp.	Nazwisko	Imię	Imię ojca i matki	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Stopień pokrewieństwa

Dowód osobisty seria _____

Nr _____ wydany przez _____

11. Rejon ewakuacji (rozrodkowania) _____
12. Data i czas przybycia _____
(województwo, powiat, gromada)
13. Adres miejsca zakwaterowania w rejonie zakwaterowania _____
(miejscowość, nazwisko gospodarza lub instytucji)
(pieczęć i podpis GRN lub punktu rozdzielczego)

Tu odciąć

ODCINEK C/I
dla WKR

nowego miejsca zamieszkania

1. Nazwisko _____
2. Imię _____
3. Imiona rodziców _____
4. Data urodzenia _____
5. Miejsce urodzenia _____
6. Miejsce pracy _____
7. Wykształcenie _____
8. Zawód _____
9. Stałe miejsce zamieszkania _____
10. Stosunek do powszechnego obowiązku woj-
skowego _____
a) Nazwa i nr. dokumentu wojskowego _____
b) Stopień wojskowy _____
c) Przynależność ewidencyjna do WKR w/g
stałego miejsca zamieszkania _____
11. Przydział ewiden. do WKR w/g nowego
miejsca zamieszkania _____
(pieczęć i podpis GRN lub p. rozdzielczego)

Tu odciąć

Pieczęć nagłówkowa ADM

ODCINEK C (dla GRN lub punktu rozdzielczego)

Przydział kwatery w rejonie rozrodkowania (nr karty ewakuacyjnej _____)

1. Nazwisko, imię, imię ojca i matki _____
2. Data i miejsce urodzenia _____
3. Adres stałego miejsca zamieszkania _____
4. Zawód wyuczony _____ 5. Zawód wykonywany _____
6. Stan cywilny _____ 7. Wykształcenie _____
8. Miejsce pracy _____
9. Stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego _____
a) stopień wojskowy _____ b) Nazwa i nr dokumentu wojskowego _____
c) przynależność ewidencyjna do WKR w/g nowego miejsca zamieszkania _____
10. Dzieci do lat 16-tu towarzyszące osobie podlegającej ewakuacji _____

Lp.	Nazwisko	Imię	Imię ojca i matki	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Stopień pokrewieństwa

11. Rejon ewakuacji (rozrodkowania) _____
(województwo, powiat, gromada)
12. Data i godz. przybycia _____
13. Przydział kwatery _____
(miejscowość, ulica, nr domu lub nazwisko gospodarza)
(pieczęć i podpis GRN lub punktu rozdzielczego)

Tu odciąć

Pieczęć nagłówkowa ADM

ODCINEK D (dla punktu załadowczego)

TALON NA PRZEJAZD DO REJONU ROZRODKOWANIA Nr karty ewakuacyjnej _____

1. Nazwisko, imię, imiona rodziców _____
2. Data i miejsce urodzenia _____
3. Adres stałego miejsca zamieszkania _____
4. Data i godz. przybycia _____
5. Rejon ewakuacji (rozrodkowania) _____
6. Punkt rozdzielczy ewakuowanych w m. _____
7. Ewakuowano transportem kolejowym, samochodowym, wodnym, pieszo itp. _____
8. Transport Nr _____
9. Wydano bilet na przejazd pojazdem nr _____
(pieczęć i podpis ADM lub punktu załadowczego)

Wskaz 4 egz
1-4-83 JD.
Pieczęć rozdzielcza W KKO Poznań
Pieczęć rozdzielcza W KKO Poznań

OBJASNIENIE

1. Administracja Domów Mieszkalnych lub zakładu pracy w karcie ewakuacyjnej wypełniają w odcinkach:

- A rubrykę 1—12
- A/I rubryki 1—12
- B rubryki 1—11
- C rubryki 1—12
- C/I rubryki 1—10
- D rubryki 1—8

2. Punkty zbiórki i załadowania w karcie ewidencyjnej wypełniają w odcinku D rubrykę — 9.

3. Punkty rozdzielcze w karcie ewidencyjnej wypełniają w odcinkach:

- A rubrykę 13
- A/I rubrykę 12
- B rubrykę 12 i 13
- D rubrykę 12 i 13
- D/I rubrykę 11

POUCZENIE

Po ogłoszeniu ewakuacji należy zabrać niezbędne rzeczy i żywność o ogólnej wadze 30 kg. na osobę. Wziąć dokumenty (dowód osobisty, książeczkę wojskową, książeczkę pracy, metryki dzieci, zaświadczenie ewakuacyjne) i w terminie wyznaczonym na karcie ewakuacyjnej stawić się na punkcie zbiórki i załadunkowym.

Przed opuszczeniem mieszkania wyłączyć światło, gaz i sprawdzić krany wodociągowe, gazowe i centralnego ogrzewania, zamknąć okna, zamknąć drzwi od mieszkania oraz przekazać mieszkanie przedstawicielowi administracji domu.

Na punkcie zbiórki i załadunku okazać kartę ewakuacyjną, zdać talon na przejazd a pobrać bilet na środek transportowy wg. wskazań regulacji ruchu. Po przyjeździe na punkt rozdzielczy zdać odcinek A i C karty ewakuacyjnej oraz pobrać nakaz zakwaterowania.

Nakaz zakwaterowania upoważnia ewakuowanego do przebywania na kwatery w rejonie rozśrodkowania oraz do korzystania z zaopatrzenia przewidzianego dla ewakuowanych.

OBJASNIENIE

1. Administracja Domów Mieszkalnych lub zakładu pracy w karcie ewakuacyjnej wypełniają w odcinkach:

- A rubrykę 1—12
- A/I rubryki 1—12
- B rubryki 1—11
- C rubryki 1—12
- C/I rubryki 1—10
- D rubryki 1—8

2. Punkty zbiórki i załadowania w karcie ewidencyjnej wypełniają w odcinku D rubrykę — 9.

3. Punkty rozdzielcze w karcie ewidencyjnej wypełniają w odcinkach:

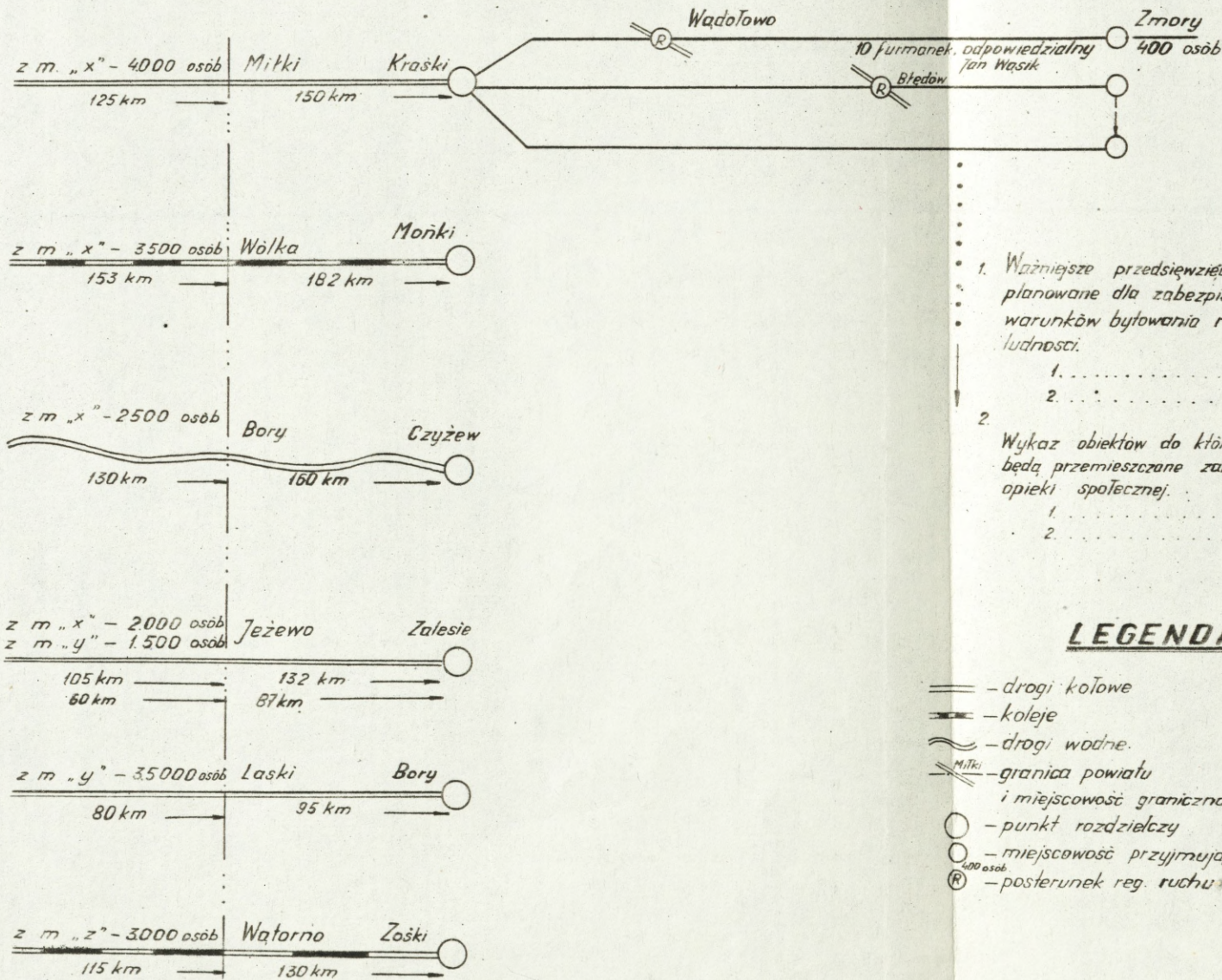
- A rubrykę 13
- A/I rubrykę 12
- B rubrykę 12 i 13
- D rubrykę 12 i 13
- D/I rubrykę 11

TAJNE

egz. nr...

Załącznik 4

PLAN PRZYJĘCIA ROZŚRODKOWANEJ LUDNOŚCI W POWIECIE.....

1. Ważniejsze przedsięwzięcia planowane dla zabezpieczenia warunków bytowania rozśrodkowanej ludności.

1.
2.

2. Wykaz obiektów do których będą przemieszczane zakłady opieki społecznej.

1.
2.

LEGENDA:

- == - drogi kołowe
- == - koleje
- ~ - drogi wodne
- Mitki --- - granica powiatu i miejscowość graniczna
- - punkt rozdzielczy
- 400 osób - miejscowość przyjmująca 400 osób
- Ⓡ - posterunek reg. ruchu

Ogółem powiat przyjmuje 20.000 osób

- z tego:
- z m. „x” 12.000
 - z m. „y” 5.000
 - z m. „z” 3.000

Wyk. w 4 egz.
Egz. 1-4 B.T.J.D.
Oprac. płk. Kubajewski
Foz. nr. 02066/W.W.
Wresz. J.S.